

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု၏
နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ
(၂၀၂၀-၂၃) လေ့လာဆန်းစစ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု၏
နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ
(၂၀၂၀-၂၃) လေ့လာဆန်းစစ်ချက်

Recourse, Save the Natural Resource and Natural Green Alliance မှ ထုတ်ဝေသည်။

ရက်စွဲ ၊ ၊ ဩဂုတ်လ ၂၀၂၀

ဖော်ပြပါ အစီရင်ခံစာပါ အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆက်သွယ်ရန်

Recourse

Sarphatistraat 30, 1018 GL , Amsterdam

The Netherlands

ဤလက်စွဲအား Hivos မှ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။ သို့သော် ဤလက်စွဲပါ အကြောင်းအရာ ဖော်ပြချက်များမှာ Hivos အဖွဲ့အစည်း၏ သဘောထား၊ ရပ်တည်ချက်များနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိပါ။

Recourse အနေဖြင့် ဂေဟစနစ် ဟန်ချက်ညီမှုနှင့် လူမှုတရားမျှတမှုရှိသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်စေရန်နှင့် လူသားနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝသယံဇာတများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်နစ်နာမှု မရှိသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရံပုံငွေ လုပ်ငန်းများ ဖြစ်စေရန် အလေးထားဆောင်ရွက်သည်။

ပိုမိုသိရှိရန် ။ [www. re-course.org](http://www.re-course.org)

ယခုလက်စွဲတွင် ပါရှိသော အကြောင်းအရာများအား အက်ဒပိုကေစီ၊ ကမ်ပိန်းနှင့် ပညာရေး၊ သုတေသနများတွင် သုံးစွဲရန်အတွက် အခကြေးငွေ တစ်စုတစ်ရာပေးရန် မလိုအပ်ပါ။ သက်ဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းချက်များနှင့်ပတ်သက် သော သတင်းရင်းမြစ်များအားလည်း အပြည့်အစုံဖော်ပြပေးထားပါသည်။ ထိုသို့သုံးစွဲမှုများပြုရာတွင် အကျိုး ထိရောက်မှုများအား သိရှိနိုင်ရန်အတွက် သုံးစွဲရာတွင် Recourse သို့ အသိပေးစေလိုပါသည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်လာမည့် ၄ နှစ်တာ ကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ပြုလုပ်မည့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု၏ စွမ်းအင်၊ ပဋိပက္ခ၊ စိုက်ပျိုးရေးစသည့် ကဏ္ဍများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအား လမ်းကြောင်းမည့် မူဝါဒအသစ်အား မေလ ၂၀၂၀ တွင် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ အဆိုပါ ဦးစားပေးမှုများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လာမည့် နှစ်ကာလများအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းမှုများတွင် အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍများမှပါဝင်လာမည် ဖြစ်သည်။

ယခုမူဝါဒရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်အပေါ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ချိတ်ဆက်၍ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ဦးစားပေးကဏ္ဍများနှင့် စိုးရိမ်မှုများအား ထုတ်ဖော် ပြသခဲ့ကြသကဲ့သို့ အခြားသောကဏ္ဍများ ဖြစ်သည့် စွမ်းအင် လက်လှမ်းမီမှု၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကဏ္ဍများတွင်လည်း လိုအပ်သော အကြံပေးမှုများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကမ္ဘာ့ဘဏ်

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အား ၁၉၄၄ ခုတွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ဖွံ့ဖြိုးဆဲနှင့် အသွင်ကူးပြောင်းခါစ နိုင်ငံများအတွက် အကြီးဆုံးသော ဘဏ္ဍာရေးနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် စစ်အာဏာရှင် အုပ်ချုပ်ရေးသို့ မကျရောက်မီ ၁၀ နှစ်ခန့် အလို ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဒီမိုကရေစီအရေး လှုပ်ရှားမှုများအား စစ်အစိုးရမှ ရက်စက်စွာ နှိပ်ကွပ်ခဲ့သောကြောင့် အဆိုပါ နှစ်တွင် ချေးငွေချပေးမှုအား ရပ်ဆိုင်းခဲ့ပြီး ဒီမိုကရေစီ အသွင် စတင်ကူးပြောင်းလာသော ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်မှ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဆက်ဆံမှုများ ပြန်လည် ပြုလုပ်လာခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု အနည်းဆုံး နိုင်ငံ (LDC) ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော နိုင်ငံများအား အကူအညီပေးသည့် လက်တံတစ်ခုဖြစ်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (IDA) မှ

လိုအပ်သော ထောက်ပံ့မှုများ ပေးသည်။ ၂၀၂၀ မေလ အစောပိုင်းအထိ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဒေါ်လာ ၂ ဘီလီယံ နီးပါးရှိသော စီမံချက် ၁၃ ခုခန့် ရှိသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေး ကော်ပိုရေးရှင်း (IFC) တွင် လက်ရှိ စီမံချက်ပေါင်း ၂၆ ရှိပြီး စုစုပေါင်းချေးငွေ ဒေါ်လာ သန်း ၄၀၀ ခန့် ရှိသည်။ ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ အခြား လက်တံတစ်ခုဖြစ်သော ကဏ္ဍစုံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အာမခံရေး အေဂျင်စီ (MIGA) အနေဖြင့် အမေရိကန် ဒေါ်လာ သန်း ၈၀၀ ဖိုးခန့် သော အာမခံထားမှုများ ရှိသည်။

အထက်ပါ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအား ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် အကူအညီပေးရေး မူဝါဒအား အစားထိုး ပြင်ဆင်ခဲ့သော နိုင်ငံတွင်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု နည်းလမ်းများဆိုင်ရာ မူဝါဒအရ ပြုလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ မူဝါဒ တွင် အဆင့်လေးဆင့်နှင့် အရေးကြီးသော စာတမ်း ၂ ခု ပါရှိသည်။ နိုင်ငံအခြေအနေ စနစ်တကျ လေ့လာဆန်းစစ်မှု (SCD) နှင့် နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ (CPF) တို့သည် အမှန်တစ်ကယ်နိုင်ငံတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အတွက် ဖော်ပြချက်များ ပါရှိသည်။ နိုင်ငံအခြေအနေ စနစ်တကျ လေ့လာဆန်းစစ်မှုသည် နိုင်ငံအတွင်း အခြေအနေ အရပ်ရပ်အား စနစ်တကျလေ့လာ ဆန်းစစ်ပြီး တွေ့ရှိချက်များအား နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ ရေးဆွဲရာ တွင် အသုံးပြုသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ လိုအပ်ချက်များ အရ အဆိုပါ လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အစိုးရအပြင် အခြားသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများ ဖြစ်သည်။ အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း တိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ အခြားသော အဆင့် နှစ်ခုမှာ လုပ်ငန်းများအား သုံးသပ် သင်ယူခြင်း (PLR) - လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုများအား ဆန်းစစ်ခြင်း (တစ်ဝက်) နှင့် လိုအပ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းများ ပြီးမြောက်အောင်မြင်မှု သုံးသပ်မှုခြင်းနှင့် သင်ယူခြင်း (CLR) မှာ ၎င်းတို့၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မူဝါဒများ အား ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ရလဒ်များအား ထပ်မံရေးဆွဲမည် နိုင်ငံအခြေအနေ စနစ်တကျ လေ့လာ ဆန်းစစ်မှုနှင့် နိုင်ငံမဟာဗျူဟာ ရေးဆွဲရေးအတွက် ထည့်သွင်း စဉ်းစားရသည်။

နိုင်ငံအခြေအနေ စနစ်တကျလေ့လာဆန်းစစ်မှု - နိုင်ငံအခြေအနေ ဆန်းစစ်ချက်တစ်ခု

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ - SCD အပေါ်တွင် အခြေခံရေးဆွဲသည်။

လုပ်ငန်းများအား သုံးသပ်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် သင်ယူခြင်း

လုပ်ငန်းများပြီးမြောက် အောင်မြင်မှု သုံးသပ်ခြင်းနှင့်သင်ယူခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ကမ္ဘာ့ဘဏ်ပြန်လည်ဝင်ရောက်ချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက်ပထမဆုံးသောမူဝါဒမှာကြားဖြတ်မူဝါဒ ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဖြစ်သည်။ ၎င်းအား အခြေခံ၍ နိုင်ငံဆိုင်ရာ မူဝါဒ ၂၀၁၅-၂၀၁၇ အား ရေးဆွဲခဲ့သည်။ သို့သော် အဆိုပါ ၂၀၁၅-၂၀၁၇ မူဝါဒမှာ မူဝါဒအသစ် ရေးဆွဲအတည်ပြုချိန် ၂၀၂၀ မေလဆန်းပိုင်းအထိ အသုံးပြုခဲ့သည်။ ၂၀၂၀-၂၀၂၃ မူဝါဒအား အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် လူတိုင်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီသော်လည်း ယခုအချိန် (အတည်ပြုပြီး ၃ လခန့်) ကြာမြင့်သည်တိုင် မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖတ်ရှု။

ရနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားထုတ်ဝေခြင်း မရှိသဖြင့် လူအများစုအတွက် လက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။

ယခုဆန်းစစ်ချက်မှာ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ဦးဆောင်ပြုလုပ်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု ဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက်တွင် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများမှ အကြံပြုချက်များအား ယခုမူဝါဒတွင် မည်သည့်အတိုင်းအတာဖြင့် စဉ်းစားထည့်သွင်း ထားသလဲ ဟူသည့် အချက်အား အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုတင်ပြချက်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ထားပါသည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အကြောင်း

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အား လက်တံကြီး ၅ ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထား သည်။ ဝင်ငွေနည်းပါးသော နိုင်ငံများအား အကူအညီ ပေးသော လက်တံဖြစ်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (IDA) နှင့်ဝင်ငွေအလယ်အလတ်ရှိသော နိုင်ငံများအား အကူအညီပေးသည့် လက်တံဖြစ်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး ဘဏ် (IBRD) တို့မှာ အစိုးရများ အတွက် လိုအပ်သော ငွေချေးမှုများ ပြုသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေး ရံပုံငွေအဖွဲ့ (IFC) မှာ ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သော ငွေကြေးနှင့် အကြံပြုဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ပေးပြီး၊ ကဏ္ဍစုံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အေဂျင်စီ (MIGA) မှာ နိုင်ငံရေးအရ မတည်ငြိမ်မှုများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော စိန်ခေါ်မှုများအား အာမခံပေးသော လက်တံဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးဆိုင်ရာ ခုံရုံးမှာ နိုင်ငံတကာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအကြား ဖြစ်ပေါ်လာ သော ဥပဒေဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများအား ကူညီ ဖြေရှင်းပေးသည်။ ၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု အနေဖြင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက အခန်းကဏ္ဍများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ အာမခံပေးမှုသည် စုစုပေါင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၂ ဘီလီယံခန့် ရှိသည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် ကိုဗစ်-၁၉ တုန့်ပြန် ဆောင်ရွက် မှုများ

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း အရေးပေါ် ကိုဗစ်-၁၉ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ် နိုင်ရန် အတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၅၀ ခန့် ချေးငွေအနေဖြင့် ကူညီသည်။ အဆိုပါ စီမံချက်တွင် ဆေးရုံများအား ကိုဗစ်-၁၉ ကူညီရန် လိုအပ် သော ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများအား ရောဂါကူးစက်မှုမှ လိုအပ်သလို ကာကွယ် ပြင်ဆင်နိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ချက်များ ပါဝင်သည်။ ထပ်တိုးအနေဖြင့် အရေးပေါ် ကပ်ရောဂါ ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေး ထောက်ပံ့မှုအဖြစ် နောက်ထပ် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၈ သန်းအား အကူအညီပေးငွေအဖြစ် ထပ်မံဖြည့်စွက် ကူညီခဲ့ သည်။ အဆိုပါ အကူအညီပေးငွေမှာ ပဋိပက္ခ ခံစားနေရသော ဒေသများရှိ ထိခိုက်လွယ် လူအုပ်စု များအတွက် လိုအပ်သော ထောက်ပံ့မှုများ ပိုမို ပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ ထို့အပြင် လက်ရှိ နှင့် နောင်တွင် အကောင်အထည်ဖော်မည့် စီမံချက်များဖြစ်သည့် ကျန်းမာရေး၊ စွမ်းအင်၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ပညာရေးနှင့် လူထုဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက် များရှိ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေအား ကိုဗစ်-၁၉ တုန့်ပြန်မှုအတွက် လိုအပ်သလို ပြောင်းလဲ သုံးစွဲနေရန် ဆန်းစစ်မှုများလည်း လုပ်ဆောင်နေသည်။

ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု ဖြစ်စဉ်

နိုင်ငံအခြေအနေ စနစ်တကျ ဆန်းစစ်ခြင်း (SCD) ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများမှာ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီမှ ဖေဖော်ဝါရီလများအတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မေလ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် အတည်ပြုခဲ့သည်။ သို့သော် နိုင်ငံဆိုင်ရာမဟာဗျူဟာ (CPF) ဆွေးနွေးပွဲစတင်ချိန် ၂၀၁၉ နိုဝင်ဘာလတွင်သာ SCD အား တရားဝင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထုတ်ပြန်ချိန်တွင် အစပိုင်းတွင် အနှစ်ချုပ်သာ ထုတ်ပြန် ခဲ့ပြီး နောက်တစ်ပါတ်နေ့မှသာ အစီရင်ခံစာ အပြည့်အစုံ အား ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ အစီရင်ခံစာ အပြည့် အစုံမှာ ယခုအချိန်ထိ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်သာ ထုတ်ပြန်ပြီး မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခြင်း မရှိသေးချေ။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ ရေးဆွဲရေး

ညှိနှိုင်းပွဲ ပထမအကြိမ်သို့ တက်ရောက်သူများမှာ အစီရင်ခံစာ အပြည့်အစုံအား ဖတ်ရှုရခြင်းလည်း မရှိ၊ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားထားခြင်းလည်း မရှိသဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အကြံပြုဆွေးနွေးချက်များအား ပြုလုပ် နိုင်ခြင်း မရှိချေ။

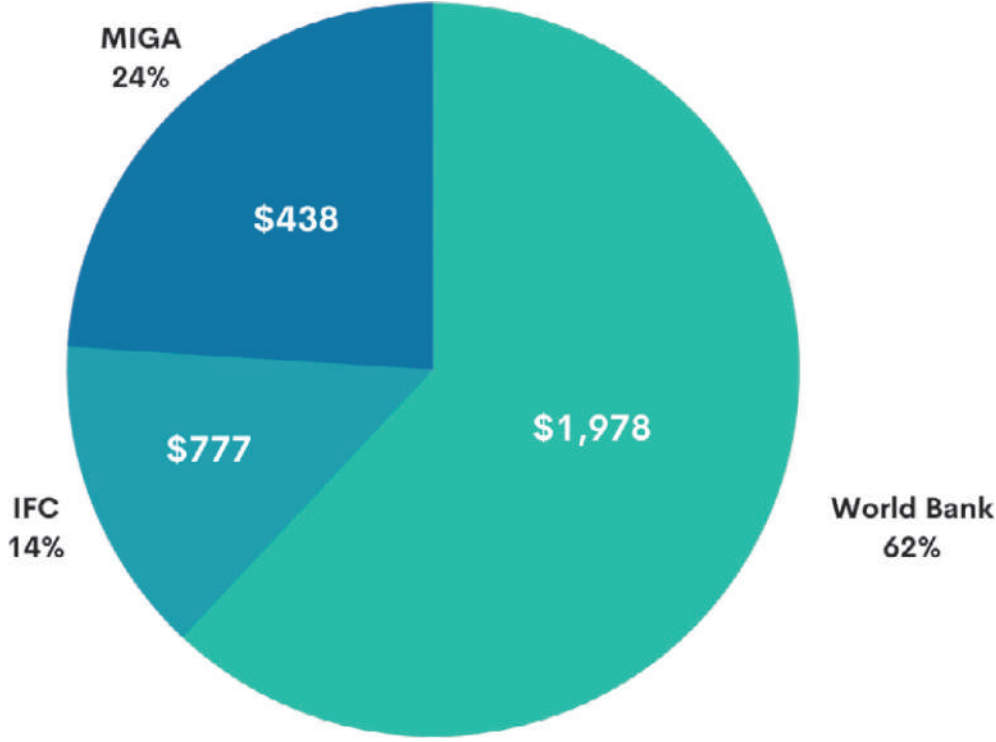
ဘဏ်အနေဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲများအား လူကိုယ်တိုင်သော် လည်းကောင်း၊ အွန်လိုင်းမှတစ်ဆင့် သော်လည်းကောင်း ပါဝင်နိုင်ရန်အတွက် ဇွန်လ ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှ စတင်၍ ဇန်နဝါရီလ ၂၀၂၀ အထိ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ဆွေးနွေးပွဲများ မစတင်မီကပင် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများအတွက် လိုအပ်သော စာရွတ်စာတမ်းများ မချိန်မီ ထုတ်ပြန်ပေးပို့မှု မရှိခြင်း၊ ဆွေးနွေးပွဲများ၏ပုံစံ အဆင်မပြေမှု၊ အချိန် မလုံလောက်မှု၊ အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများအား

ဖိတ်ကြားမှု အားနည်းခြင်း စသည့် စိုးရိမ်မှုများအား ဘက်သို့ အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲများ ဖိတ်ကြားရာတွင် လိုအပ်သော သတင်း အချက်အလက်များ ဖြန့်ဝေရာတွင် မပြည့်စုံမှုနှင့် ဖိတ်ကြားချိန်နည်းများလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ပါဝင်သင့်သော အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအားလည်း ဖိတ်ကြားမှု အားနည်းခဲ့သည်ကိုလည်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် ဆွေးနွေးပွဲပင်လျှင် အချိန်အလွန် နည်းပါးပြီး အများစုမှ ဘက်မှ ပြုလုပ်သော ဆွေးနွေးချက်ဖြင့်သာ အချိန်ကုန်သွားသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး တက်ရောက်လာသူ များမှ ပြန်လည်ဆွေးနွေးချိန်မှာ အလွန်တိုတောင်း သည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။ ထို့အပြင် ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပစဉ် အချိန်မှာ အများစု အားလပ်ရက် ဖြစ်သော ဒီဇင်ဘာလတွင် ကျင်းပသဖြင့် လုံလောက်သော ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုလည်း မရရှိခြင်းသည် ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများအား ပိုမိုပူးပေါင်းပါဝင်မှု အားကောင်းစေရန်အတွက် Recourse အနေဖြင့် လိုအပ် သော လမ်းညွှန်စာတမ်းတစ်စောင်အား မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်

နှစ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေဖြန့်ဖြူးခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေး မြို့များတွင်လည်း လိုအပ်သော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအား ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ မန္တလေးမြို့တွင် Community Center နှင့် သဘာဝစီမံ အဖွဲ့ (Natural Green Alliance) ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင် INGO forum ၊ IFIs Watch Myanmar ၊ Paung Ku နှင့် ActionAid Myanmar အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် နိုင်ငံတကာနှင့်ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၈၀ ကျော် ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့ပြီးနောက် ဘုံသဘောတူညီချက်များအား ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ သဘောတူညီချက်များအား အခြေခံပြီး ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် နိုင်ငံဆိုင်ရာမဟာဗျူဟာ (CPF) ရေးဆွဲရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည့် အချက်များ (နောက်ဆက်တွဲ စာမျက်နှာတွင် ကြည့်ရန်) အား ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုကာလ မပြီးဆုံးခင် ဇန်နဝါရီလ ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် ပေးပို့ခဲ့သည်။ သို့သော် ကမ္ဘာ့ဘဏ် အနေဖြင့် အဆိုပါ အကြံပြုဆွေးနွေးချက်များ အပေါ်တွင် တရားဝင် တုန့်ပြန်ချက် ပြန်လည်ပေးပို့လာခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု၏ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြဿနာ (၂၀၂၀ မေလ အထိ)

နိုင်ငံအခြေအနေ စနစ်တကျ လေ့လာ ဆန်းစစ်ချက် နိုင်ငံအခြေအနေ စနစ်တကျ လေ့လာဆန်းစစ်ချက်တွင် လာမည့်နှစ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများအား ဖော်ထုတ်ခဲ့ရာတွင် စီးပွားရေး တိုးတက်မှု အဟုန်အား တိုးမြှင့်နိုင်ရန်၊ တိုးတက်မှုများမှတစ်ဆင့် လူတိုင်း အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်စေရန်နှင့် နောင်လာမည့် အနာဂတ်ရေးရာသည်တို့ နိုင်ရန် ဟူသော အချင်းချင်းကြား ချိတ်ဆက်မှု ရှိသည့် လမ်းကြောင်း သုံးသွယ်အား ဖော်ပြ ထားသည်။

လမ်းကြောင်း ၁ အနေဖြင့် အလုပ်အကိုင် ဖန်တီးရေးနှင့် စီးပွားရေး တိုးတက်မှုအား ထိန်းထားနိုင်ရန်အတွက် စီးပွားရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍစီမံခန့်ခွဲမှုအား အလေးထား သည်။ အဆိုပါ လမ်းကြောင်းတွင် မေခရို စီးပွားရေးကဏ္ဍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လိုအပ်သော အကူအညီပေးမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ် သည်။ ဥပမာအားဖြင့် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်များအား လိုအပ်သလို ထိန်းညှိခြင်းအားဖြင့် အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရေး တောင့်တင်းစေရန်၊ စီးပွားရေးအရ တွက်ခြေ မကိုက်သော နိုင်ငံပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား လိုအပ်သလို ပြန်လည်

ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ထုတ်လုပ် ကုန်ကျစားရိတ်များ လျော့ချခြင်းများ ပြုလုပ်ရန် ထည့်သွင်း ရေးဆွဲထားသည်။

လမ်းကြောင်း ၂ အနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် သာယာဝပြော မှုအား ဝေမျှနိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သော လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်နှင့် အင်စတီကျူးရှင်းများ တည်ထောင်ခြင်း တို့ပါဝင်ပါသည်။ လူမှုဘဝ တိုးတက်ခြင်း၊ ကျား၊ မ တန်းတူညီမျှရေး၊ သွင်ပြင်လက္ခဏာနှင့် မသန်စွမ်းမှု အခြေ ပြု အတားအဆီးများအား လျော့ချခြင်း၊ ပညာရေးကဏ္ဍ တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် သာတူညီမျှသော ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ ပေးခြင်းတို့အား ထည့်သွင်း ရေးဆွဲထားသည်။

လမ်းကြောင်း ၃ အနေဖြင့် ရေရှည်တည်တံ့သော မြေယာ နှင့် သဘာဝသယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲမှု ဖြစ်နိုင်ရန်အတွက်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လွှဲပြောင်းမှုများ၊ အလွဲသုံးစားလုပ်မှုများ၊ အစီအစဉ်လွှဲချော်မှုများနှင့် မလိုက် နာမှုများအား အရှိအဟုန်ဖြင့်ပြင်ဆင်သွားရန် ထည့်သွင်း

ရေးဆွဲထားသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်မှသာလျှင် သဘာဝ သယံဇာတများအပေါ် သာတူညီမျှ လက်လှမ်းမီမှု၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အင်စတီကျူးရှင်းများ အားကောင်းစေရန်၊ သဘာဝ သယံဇာတ ထုတ်ယူခြင်းမှ ရသင့် ရထိုက်သော ဘဏ္ဍာငွေများ တိုးတက် ရရှိစေရန်နှင့် လိုအပ်သော သဘာဝဘေး ကာကွယ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ထပ်ဆောင်းအနေဖြင့် အားလုံးချိတ်ဆက်နေသော ကဏ္ဍ တစ်ခုအား ထည့်သွင်းရေး ဆွဲထားသည်။ အပြောင်းအလဲ များအား နိုင်ငံခြား ကိုင်တွယ်နိုင်ရန်အတွက် မူဝါဒများ အားကောင်းခိုင်မာသော ထိရောက်သည့် ပြည်သူ့ အင်စတီကျူးရှင်းများဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လုပ်ရန် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ လမ်းကြောင်းများ အနေဖြင့် နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ(CPF)တွင်ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားသော်လည်း လမ်းကြောင်း ၃ အောက်တွင် ရှိသည့် မြေယာစီမံ ခန့်ခွဲမှုနှင့်ဆိုင်သော အချက်များ ပါဝင်ခြင်းမရှိချေ။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာနှင့် မြန်မာ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်များ

Source : World Bank, 2020. Country Partnership Framework for Myanmar for the period FY20-FY23

ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ အဆိုအရ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ရေးဆွဲ ထားသော နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာမှာ ဘဏ်၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်နှစ်ခုဖြစ်သော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချခြင်းနှင့် သာယာဝပြောမှုများ မျှဝေနိုင်ရန်အပေါ် မူတည်၍ “စိန်ခေါ်ချက်ကြီးမားသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ အသွင် ကူးပြောင်းရေးအတွက် အထောက်အကူပေးရန်” ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ရည်ရွယ်ချက်အားလည်း နိုင်ငံ့အခြေ အနေ စနစ်တကျ လေ့လာဆန်းစစ်ချက်(SCD)နှင့် မြန်မာ့စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်များအပေါ်တွင် အခြေခံ ရေးဆွဲထားသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့အပြင် ယခု မဟာဗျူဟာမှာ လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်နေသော ကိုဗစ်-၁၉ အခြေအနေများ ထည့်သွင်း

စဉ်းစားထားပြီး ပြုလွယ် ပြောင်းလွယ်ဖြစ်အောင် ထည့်သွင်း တည်ဆောက်ထားသည် ဆိုသည်။ ထပ်မံ၍ မကြာမီ ကျင်းပမည့် ရွေးကောက်ပွဲအပေါ် မူတည်၍ ထပ်မံ ညှိနှိုင်း စရာ ရှိသည်များအား လုပ်ငန်းများအား လေ့လာ သုံးသပ် သင်ယူခြင်း(PLR) တွင် လိုအပ်သလို ပြုလုပ်မည် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာသည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု၏ အဓိက လက်တံကြီး ၃ ခုဖြစ်သော နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်း (IDA)၊ နိုင်ငံတကာ ဘဏ္ဍာရေး ကော်ပိုရေးရှင်း (IFC) နှင့် ကဏ္ဍစုံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အာမခံရေး အေဂျင်စီ (MIGA) တို့အကြား ပိုမိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအား အလေးထားသည် (စာမျက်နှာ

၄ တွင် ကြည့်ရန်)။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ဘဏ်၏ ဦးတည်ချက်များဖြစ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်လိုအပ်သော ရံပုံငွေများ စံနှုန်းများဖြင့် ကိုက်ညီစေမည် ဖြစ်သည်။ အခြားသော စံများဖြစ်သည့် "ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့် စီးပွားရေး တိုးတက်မှုအတွက် ပုဂ္ဂလိက အခန်းကဏ္ဍအား မြှင့်တင်ခြင်း"သည် "ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ၏ အခန်းကဏ္ဍအား တိုးမြှင့်နိုင်ရန်အတွက် ၎င်းတို့ ရင်ဆိုင်နေရသော အခက်အခဲများအား ဖော်ထုတ်ပြီး အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေနိုင်ရန်လည်း ရည်ရွယ်သည်။ အဆိုပါစံများအား ဘဏ်၏ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အတည်ပြုထား သော "Cascade" နည်းလမ်းပေါ်တွင် အခြေခံသည်။ Cascade နည်းလမ်း ဆိုသည်မှာ "အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရှိသော ပြည်သူ့အရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှု၏ အကျိုးထိရောက်မှု အကောင်းဆုံးဖြစ်စေရန် - နိုင်ငံတွင်းနှင့် ကဏ္ဍအလိုက်ရှိ ဈေးကွက် မအောင်မြင်မှုများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရင်ဆိုင်နေရသော အခက်အခဲများအား ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပြီး လိုအပ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရန်အတွက် လိုအပ်သော ဘဏ္ဍာငွေ ရှာဖွေစုဆောင်းခြင်း ဖြစ်သည်။"

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၏ ပွင့်လင်းမြင်သာမရှိမှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အားနည်းမှု၊ အဆုံးစွန်အားဖြင့် ဒီမိုကရေစီ၏ အနစ်သာရ ပျက်ပြားစေမှု စသည့် အရာများတွင် ဝေဖန်ထောက်ပြမှုများ ပြုသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအား ပထမဦးစားပေး ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားနှင့် ပုဂ္ဂလိကအကျိုးစီးပွားများအကြား ပွတ်တိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ဆုံးရှုံး နစ်နာမှုများလည်း ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတော်၏ ပြည်သူ့အကျိုး စီးပွား ကာကွယ်ပိုင်ခွင့် အပေါ်တွင်လည်း ကန့်သတ်မှုများ ရှိလာမည် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ စိုးရိမ်ဖွယ် အချက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံကဲ့သို့သော ကျိုးပျက်လွယ်၍ ပဋိပက္ခ ရောပြွမ်းသော နိုင်ငံတစ်ခုအတွက် ထည့်သွင်း စဉ်းစားရ မည့်အချက်များ ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာအရ သီးသန့် ဦးစား ဆောင်ရွက်မည့် အခန်းကဏ္ဍများအား ထုတ်ဖော်ထား သည့်- ဥပမာ အခြေခံအောက်အခံ၊ စွမ်းအင်နှင့် ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးနှင့် အစိုးရ-ပုဂ္ဂလိက ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး(PPP)တို့ ပါဝင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ PPP ဖွံ့ဖြိုးရေး ပုံစံ၏ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိခြင်း၊ ငွေကြေး တန်ဖိုးအရ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများများကြောင့် ထောက်ပြ ပြောဆိုခဲ့သော်လည်း ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် အဆိုပါ

စီးပွားရေးပုံစံအား ဆက်လက် ထောက်ခံအားပေး ဆောင်ရွက်လာသည်။ ဥပမာ- ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတကာ ဘဏ္ဍာရေး ကော်ပိုရေးရှင် (IFC)အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသော PPP အား စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် စတင် အသက်သွင်းခဲ့သည်။ မန္တလေးတိုင်း၊ မြင်းခြံမြို့အနီးရှိ မြင်းခြံ သဘာဝဓါတ်ငွေ့သုံး လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရေး စီမံချက် ဖြစ်သည်။ Recourse အဖွဲ့အနေဖြင့်လည်း အဆိုပါ စီမံချက်၏ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု အားနည်းမှု၊ ဆိုလိုသည်မှာ အဆိုပါ စီမံချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့လူထုအနေဖြင့် လျှပ်စစ်အတွက် ကုန်ကျစားရိတ်အား လုံးဝသိရှိနေမှု မရှိခြင်း၊ အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက အခန်းကဏ္ဍအကြား ထိခိုက်နိုင်ခြေ ခွဲဝေမှုနှင့် စီမံချက်ကိုယ်တိုင်က ပြည်သူ့ အတွက် အကျိုးထိရောက်မှု ရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော အချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ အစီရင်ခံစာများ ရေးသား ထုတ်ဝေပြီး ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာအနေဖြင့် အခြားသော အရေးကြီးသည့် ကတိကဝတ်များ ဖြစ်သော ကျားမရေးရာ မူဝါဒ(Gender Strategy)၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက် (Climate Change Action Plan) များအား ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ သို့သော် အဆိုပါ ယခုမဟာဗျူဟာအား ရေးဆွဲရာတွင် ၂၀၈ မြန်မာ့ ကျားမရေးရာ မူဝါဒအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားသကဲ့သို့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင် ချက် (Climate Change Action Plan) များ ပြုလုပ် ရေးဆွဲမည်ဟု ဆိုထားသည်။ ထို့အပြင် ၂၀၁၅ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ပဲရစ် သဘောတူညီချက်အား ပြည်မိရန်အတွက် " နိုင်ငံတွင်း သဘောတူ လုပ်ဆောင်ချက် " NDC" အား အားပေး ကူညီမည်ဟုလည်း ဖော်ပြပါရှိသည်။ သို့သော် ယခု မဟာဗျူဟာမှာ ကုလသမဂ္ဂ၏ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်များနှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်မှု မရှိသော်လည်း မြန်မာ့စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးရေး (MSD) နှင့် ချိတ်ဆက်ထားသည်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာအနေဖြင့် အဓိက ဦးစားပေး ကဏ္ဍ ၃ ခုနှင့် ၎င်းတို့အား အထောက်အကူပေးမည့် ဦးတည်ချက်များ၊ ဦးစားပေးကဏ္ဍများအကြား ချိတ်ဆက်မှု ပြုလုပ်မည့်ကဏ္ဍအားလည်း ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ် သောကြောင့် ယခုမဟာဗျူဟာ၏ တိုးတက်မှုနှင့် အောင်မြင်မှုများအား ဖော်ပြပါရှိပါ ညွှန်းကိန်းများနှင့် တိုင်းတာ ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာဦးစားပေးကဏ္ဍများနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များ

အားလုံးဆက်နွယ်ကဏ္ဍ : ပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားနေသော ဒေသများရှိ ဒေသခံများ၏ လူမှုပါဝင်မှုအား မြှင့်တင်ခြင်း

Source : World Bank, 2020. Country Partnership Framework for Myanmar for the period FY20-FY23

ဦးစားပေး ကဏ္ဍ(၁)

လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ တည်ဆောက်ခြင်း နှင့် သာယာငြိမ်းချမ်းသော လူ့အသိုက်အဝန်းများ တည်ဆောက်ရန်

ပထမဦးဆုံးသော ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်သူ့အားလုံး၏ အခြေခံ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများအား သာတူညီမျှ လက်လှမ်းမီစေရန် ရည်ရွယ်သည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါ အခြေခံပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများ ရယူခြင်းတွင် လူတိုင်း လက်လှမ်းမီစေရေး နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသော ဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင်လည်း ပါဝင်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် အမျိုးသား ဓာတ်အားရရှိရေး စီမံချက် (NEP) စီမံကိန်းသည် မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ဓာတ်အားလိုင်းပြင်ပရှိ ပဋိပက္ခ ဒေသများတွင် နေထိုင်သူများအတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား တိုးတက် ရရှိစေရေးကို ရည်ရွယ်သည်။

ဒုတိယရည်ရွယ်ချက်မှာ အခြေခံပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများ၏ အရည်အသွေးနှင့် လူတိုင်းလက်လှမ်းမီနိုင်ရေး ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် "တစ်နိုင်ငံလုံး အနေအထားဖြင့် အရည်အသွေး ပြည့်ဝသော ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ အာဟာရနှင့် လူမှုကာကွယ်မှု စသည့် ဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်စေခြင်း၊ ဦးစားပေး ဒေသများတွင်လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ခြင်းများ ရှိမည်ဖြစ်သကဲ့သို့ ကပ်ရောဂါ ကာကွယ်ရေးနှင့် တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်လည်း "ကတိကဝတ် ပြုထားသည်။ ထို့အပြင် ရခိုင်ပြည်နယ်ကဲ့သို့သော ပဋိပက္ခဒဏ်ခံစားနေရသော ဒေသများလည်း ပါဝင်မည် ဖြစ်သည်။

တတိယရည်ရွယ်ချက်အနေဖြင့် ဌာနဆိုင်ရာ အင်စတီကျုရှင်းများ၏ "မူဝါဒရေးဆွဲခြင်း၊ စီမံကိန်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးရာတွင် ပိုမိုထိရောက်၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိပြီး သာတူညီမျှပေးနိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သော စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများ ပါဝင်သည်။ နိုင်ငံဆိုင်ရာ မူဝါဒအရ ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်း၊ ပြည်နယ်များတွင် ဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ ကွာဟချက်များ ရှိနေခြင်းကြောင့် "ပြည်သူများအတွင်း မကျေနပ်မှုများနှင့် ကွာဟချက်များ ပိုမိုကျယ်ပြန့်" လာသောကြောင့် လိုအပ်သော အုပ်ချုပ်မှု စနစ်ဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ လုပ်ရန် ဖြစ်သည်။

ဦးစားပေးကဏ္ဍ (၂)

ကျင့်ဝတ်လိုက်နာသော ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဦးဆောင်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် အားလုံးပါဝင်သော စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းများ

ပထမရည်ရွယ်ချက်မှာ မက်ခရိုစီးပွားရေး၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ နှင့် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍနှင့် ဆက်စပ်သော အင်စတီကျုရှင်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်အား အထူးသဖြင့် ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါနှင့် ရင်ဆိုင်နေရချိန်တွင် တည်ဆောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ရည်ရွယ်ချက်တွင် ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ပိုမို ပွင့်လင်းမြင်သာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြည်သူပိုင် အရင်းအမြစ်များနှင့် ဘဏ္ဍာငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပိုမို ပွင့်လင်းမြင်သာအောင် ဆောင်ရွက်စေခြင်းနှင့် သယံဇာတတူးဖော်မှုများမှ ရရှိသောဘဏ္ဍာငွေများအား ပိုမို ကောင်းမွန်သောစာရင်းဖွဲ့စည်းမှုနှင့် နိုင်ငံ့ဘဏ္ဍာထဲထည့်သွင်းနိုင်ရေးကို ရည်ရွယ်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ လုပ်ဆောင်

ချက်များအား အားလုံးပေါင်းစည်း၍ လုပ်ဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ တိုးတက်ပေးအပ်နိုင်ရန် ဦးစားပေးခြင်း၊ ဝင်ငွေမတည်ငြိမ်မှုအား ထိန်းညှိပေးခြင်းနှင့် ဆင်းရဲသူများ အပေါ်တွင် ပိုမိုဆိုးကျိုးသက်ရောက်သော ငွေကြေး ဖောင်းပွမှုများအား ထိန်းညှိပေးခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျင့်ဝတ်လိုက်နာသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ ဝင်ရောက်လာနိုင်စေရန်အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်း ဖန်တီးပေးခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ယခုမူဝါဒတွင် “ကျင့်ဝတ်လိုက်နာသော” ဟူသည့် စကားရပ်အား အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုထားခြင်း မရှိချေ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ထုတ်ပြန်သော စီးပွားရေး လုပ်ကိုင်ရန် လွယ်ကူသောနိုင်ငံများ အဆင့်သတ်မှတ်ခြင်းတွင် မြန်မာ နိုင်ငံအနေဖြင့် အဆင့်များ တက်လာသကဲ့သို့ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှု အလုပ်နိုင်ဆုံး ထိပ်တန်းနိုင်ငံ ၂၀ တွင် ပါဝင်သော်လည်း ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်ရန်လိုသော အချက်များမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုန်ကျစရိတ် များပြားခြင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ရန် ကုန်ကျစရိတ် ကြီးမြင့်ခြင်းနှင့် နိုင်ငံအကြား စီးပွားရေး လုပ်ဆောင်ရာတွင် ကုန်ကျ စရိတ် များပြားခြင်း စသည့်အချက်များကြောင့် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများမှာ မျှော်မှန်းသလောက် မရရှိပဲ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးနေသေးကြောင်း ဆွေးနွေးထား သည်။ ယခု မူဝါဒအရ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ လူများ၏ ငွေကြေး လက်လှမ်းမီနိုင်မှု နည်းပါးခြင်းကိုလည်း ဆွေးနွေး ထားသည်။ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ငွေကြေး လက်လှမ်းမီနိုင်မှု ပိုမိုနည်းပါးသဖြင့် အဆိုပါကဏ္ဍ တိုးတက် ပြောင်းလဲရေးပြုလုပ်ရန်အားလည်း အကူအညီပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံအတွင်းရှိ အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ အနေဖြင့် အဆင့်တိုင်းတွင် အရေးပေါ်အကူအညီ လိုအပ် နေကြောင်းလည်း ထုတ်ဖော် ဆွေးနွေးထားသည်။

တတိယ ရည်ရွယ်ချက်အနေဖြင့် ‘အခြေခံအဆောက်အအုံ ကွာဟချက်အား လျော့ချရန်’ အာရုံစိုက်သည်။ အထူးသဖြင့် စွမ်းအင်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် တယ်လီ ကွမ်းကဏ္ဍများတွင် ဖြစ်သည်။ စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ဒေသတွင်း လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှုမှာ အနိမ့်ဆုံး အခြေအနေတွင် ရှိသည်။ မြန်မာလူဦးရေ၏ ထက်ဝက်ကျော်ခန့်သည် အမျိုးသား လျှပ်စစ်ဓာတ်အား လိုင်းပြင်ပတွင်ရှိပြီး ကျန်ရှိသူများမှာ ဈေးကြီးသော၊ ရရှိရန် ခက်ခဲသော မကြာခဏ ပြတ်တောက်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော လျှပ်စစ်စွမ်းအားကိုသာ ရရှိနေသည်။ ထိုအချက်ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပိုမို ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဒေသတွင်း ချိတ်ဆက်မှုများအား ပိုမိုကောင်း မွန်စေခြင်းနှင့် ပြန်ပြည်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် ပိုမို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ အရှေ့ပိုင်းတွင် အစိုးရ-ပုဂ္ဂလိက အကျိုးတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ပုံစံ၏ စိုးရိမ်ဖွယ် အချက်များအား ဆွေးနွေးခဲ့သော်လည်း ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် အဆိုပါ

ပုံစံအား တိုးမြှင့်အားပေး ကူညီသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ အားရဖွယ်အချက်မှာ “ကမ္ဘာ့ဘဏ် အနေဖြင့် ကျောက်မီးသွေး အခြေပြု စွမ်းအင် ထုတ်လုပ် မှုတွင် လုံးဝရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုမည်မဟုတ်” ဟု ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံအား ကျောက်မီးသွေးမှ ဖယ်ခွာ၍ ပိုမိုသန့်ရှင်းသော စွမ်းအင် ရရှိစေရန်အတွက် ကူညီမည် ဖြစ်ကြောင်း ကတိပြုထားသည်။ သို့သော် ကျောက်မီးသွေးအား အခြားသောကဏ္ဍများတွင် အသုံးပြု မှုအတွက်မူ မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်မည်နည်း ဟူသော သီးသန့်ဖော်ပြချက် မပါရှိပါ။ ဥပမာ- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေး ကော်ပိုရေးရှင်းအနေဖြင့် ၂၀၁၇ တွင် ရွှေတောင်ဘီလပ်မြေစက်ရုံတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့ပြီး အဆိုပါ စက်ရုံတွင် ကျောက်မီးသွေးတွင်းများတူးခြင်းနှင့် ဘီလပ်မြေ ထုတ်လုပ်ရန် ကျောက်မီးသွေး မီးရှို့ခြင်းများ ပါဝင်ပါသည်။

စတုတ္ထရည်ရွယ်ချက်အနေဖြင့် အဆင်းရဲဆုံးသောလူများ ၏အဓိကဦးစားပေးကဏ္ဍများနှင့် ဒေသများတွင်ထုတ်လုပ် မှုနှင့် ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန် ရည်ရွယ်သည်။ မြန်မာ နိုင်ငံတွင်း စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသည် အလုပ်အကိုင် အားလုံး၏ ထက်ဝက်ခန့်ရှိပြီး နိုင်ငံဂီဒီပီ၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံ ခန့် ရှိသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် အဆိုပါကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမှာ ပထမဦးစားပေးဖြစ်ပြီး လိုအပ်သော အသေးစား ထုတ်လုပ်မှု၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ကိုဗစ်-၁၉ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများ ပါဝင်မည် ဖြစ်သည်။

ဦးစားပေးကဏ္ဍ (၃)

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကြုံကြုံ ခံနိုင်မှု၊ ရေရှည်တည်တံ့သော သဘာဝသယံဇာတ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအား တိုးတက် စေခြင်း

ပထမရည်ရွယ်ချက်မှာ ထိခိုက်လွယ် လူအုပ်စုများအား သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ထိခိုက်မှုမှ လျော့ချနိုင်ရန်အတွက် သဘာဝဘေးဆိုင်ရာ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများ၊ သဘာဝ ဒဏ်ခံ အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ ဂေဟစနစ်ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်းနှင့် သဘာဝနှင့် လိုက်ရောညီထွေသော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် ဖြစ်သည်။ ယခု မူဝါဒတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ယိုယွင်းလာမှု၊ မြို့ပြ ဆန်လာမှု၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲလာမှု၊ မကြာခဏ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေရမှု၊ ၎င်းတို့၏ ဆိုးကျိုးများမှာ ထိခိုက်လွယ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများ ပိုမို ရင်ဆိုင်နေရမှုအား ဆွေးနွေးထားသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပြုလုပ်ပြီး အစိုးရ၏ ငွေကြေးစီမံမှုနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ တုန့်ပြန်မှု စွမ်းဆောင်ရည် များအား တိုးမြှင့်ပေးမည် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယရည်ရွယ်ချက်မှာ ပိုမိုရေရှည် တည်တံ့သော “အစိမ်းရောင်၊ အပြာရောင်၊ အညိုရောင်” ပတ်ဝန်းကျင် စီ မံခန့်ခွဲမှုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ရည်ရွယ်သည်။

အစီမံအစဉ် ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် “အတူတကွပါဝင်သော သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှု” စနစ်အား ကျင့်သုံးပြီးဦးစားပေးဒေသများရှိ သစ်တောအပေါ် မှီခိုသော ဒေသခံများ၏ အကျိုးစီးပွား တိုးတက်စေမည် ဖြစ်သည်။ အပြာရောင် ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်အား ရေရှည်တည်တံ့ပြီး ထောင့်ပေါင်းစုံ ပါဝင်သော စီမံခန့်ခွဲမှု တစ်ခုဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်သည်။ ထပ်မံ၍ ဘဏ်အနေဖြင့် အားနည်းသော သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ဆန်းစစ်ချက်နှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအား ပိုအားကောင်းလာစေရန် ရည်ရွယ်သည်။ ဥပမာ- လူမှု ပတ်ဝန်းကျင် အကွာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာ လေ့လာရေး စင်တာ တည်ထောင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အားလုံးဆက်နွယ်ကဏ္ဍ

ပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားနေသော ဒေသများရှိ ဒေသခံများ၏ လူမှုပါဝင်မှုအား မြှင့်တင်ခြင်း

ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ လူမှုပါဝင်မှု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှာ သွင်ပြုလက္ခဏာအရ ဖယ်ကြည့်ခံရသူများ၏ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတွင် ပါဝင်လာနိုင်ရန်အတွက် စွမ်းဆောင်ရည်၊ အခွင့်အလမ်းနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာများ တည်ဆောက်ပေးခြင်း ဖြစ်စဉ် ဖြစ်သည်ဟု ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သော လူမှုပါဝင်မှု အရေးကြီးမှုစာတမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ယခုမူဝါဒအရ “အန္တရာယ် မဖြစ်စေရ” ထပ် ပိုမို စွမ်းဆောင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ နိုင်ငံ၏ ကျိုးပျက်လွယ်မှုအား ပိုမို တွန်းအားပေးနေသူများ အချက်များအား ပိုမို စနစ်တကျ လေ့လာ၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ဖယ်ကြည့်ခံရသူများအား လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း ပိုမိုပါဝင်ဆန့်လာစေရန် ရည်ရွယ်သည်။

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုဆွေးနွေးချက်များနှင့် နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ (CPF)

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ် အနေဖြင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုဆွေးနွေးချက်များအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားမည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်သော်ကြောင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် စနစ်တကျ ပြင်ဆင်ထားသော အချက်အလက်များအား အကြံပြုချက်အနေဖြင့် တင်ပြခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါအကြံပြုချက်များမှာ Recourse နှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် မိတ်ဖက်များ ဖြစ်သော INGOs forum in Myanmar, IFIs Watch Myanmar, Paung Ku, ActionAid Myanmar, Natural Green alliance နှင့် Community Center (Mandalay) တို့ ပူးပေါင်း ပြုလုပ်သော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်လာသူများ၏ စနစ်တကျ ဆွေးနွေး အကြံပြု ချက်များ ဖြစ်သည်။

အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုဆွေးနွေးချက်များသည် အဓိကခေါင်းစဉ်ကြီး ၆ ခုအောက်တွင် ပါဝင် ပြီး ၎င်းတို့မှာ (၁) တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများ (၂) မြေယာ နှင့် စိုက်ပျိုးရေး (၃) စွမ်းအင်လက်လှမ်းမီမှု (၄) ထိခိုက်လွယ် (၅)

ဖယ်ကြည့်ခံလူအုပ်စုများနှင့် (၆) အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးရေး တို့ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယခုဖော်ပြပါခေါင်းစဉ်များတွင်သာမက ဘဏ်မှ ဦးစီးကျင်းပသော ဆွေးနွေးပွဲများတွင် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှလည်း အကြံပြုချက်များ ပြုလုပ်ခဲ့သကဲ့သို့ အချို့မှ ၎င်းတို့၏အကြံပြုချက်များအားဘဏ်သို့ သီးသန့် ပေးပို့ခဲ့ကြသည်များလည်း ရှိသည်။

ယခု ဆန်းစစ်ချက်မှာ အဆိုပါ အကြံပြုချက်များအပေါ် နောက်ဆုံးအတည်ပြု ထုတ်ပြန်ခဲ့သော နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာတွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း ရှိ မရှိနှင့် ရှိခဲ့လျှင် မည်သည့် အတိုင်းအတာဖြင့် ထည့်သွင်းပါရှိသလဲ ဆိုသည့် အပေါ်တွင် ဆန်းစစ်ပြုရန် ကြိုးစားထားခြင်း ဖြစ်သည်။

၁) တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုချက်များ

- မြို့ကြီးအချို့တွင်သာမက တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ တက်ကြွသော အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ဖြစ်သင့်သည်။
- သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများအား မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ် (၂) ဘာသာဖြင့် အနည်းဆုံး ၂ ပါတ်အကြို ဖြည့်ဝေပေးသင့်သည်။
- ဘဏ်အနေဖြင့် နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာအရ ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက်များအား အစွမ်းကုန် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိစွာဖြင့် ချပြသင့်သည်။
- ဘဏ်အနေဖြင့် အဆိုပြု နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာအား လိုအပ်သော ထောက်ပြမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် feedback စနစ်တစ်ခု ရှိသင့်သည်။
- ဘဏ်၏ နိုင်ငံသားများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု မူဘောင်အရ အများပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်သည့် နေရာများ ဖန်တီးထားသင့်သည်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာတွင် ပါဝင်သော ကတိကဝတ်များ

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ယခု နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာအား အားလုံးလွှမ်းခြုံသော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု ဖြစ်စဉ်များမှ ဖော်ထုတ် ရေးဆွဲထားကြောင်း ဆိုသည်။ သို့သော် နောက်ဆက်တွဲ အခန်းကဏ္ဍတွင် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများမှ ၎င်းတို့၏ စိုးရိမ်မှုအား တင်ပြခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံထားသည်မှာ “သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများ ဖြန့်ဝေမှု နောက်ကျခြင်းနှင့် အသေးစိတ် အချက်အလက်များ မပါဝင်ခြင်းကြောင့် ဘဏ်အနေဖြင့် ဒုတိယအကြိမ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပခဲ့ရသည်”။ မည်သို့ပင် ဆိုစေကာမူ ဘဏ်အနေဖြင့် ယခု အဖြစ်အပျက်အား နမူနာယူ၍ နောင်တွင် ပြုလုပ်မည့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများအား မည်ကဲ့သို့ တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်မည်ဆိုသည့် အသေးစိတ် ကတိကဝတ်များအား ဖော်ပြထားခြင်း မရှိချေ။ ထို့ထပ်ပို၍ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် အဆိုပြု မဟာဗျူဟာ အား ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ဘုတ်အဖွဲ့သို့ တင်ပြအတည်မပြုမီတွင်

ကြည့်ရှုလေ့လာခွင့် မရသကဲ့သို့ ယခုအချိန်ထိ နိုင်ငံ အခြေအနေ စနစ်တကျ လေ့လာဆန်းစစ်ချက်နှင့် နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာတို့မှာ မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုထားခြင်း မရှိသေးပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ အဆိုပါ မဟာဗျူဟာများအား လူအများစုအတွက် လက်လှမ်းမမီ သဖြင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အားနည်းသည့် သာကေပင်ဖြစ်သည်။

ယခုမဟာဗျူဟာတွင် လူမှုပါဝင်မှုအား ပိုမိုအားစိုက် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ဆိုသဖြင့် အဆိုပါ တိုးတက်မှုများအား စောင့်ကြည့်နိုင်မည့် နည်းလမ်းအသစ်များ ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ်ချက်အား အသိအမှတ်ပြုထားသည်။ စီမံချက်များ ပိုမိုထိရောက်အောင်မြင်စေရန် အားလုံးပါဝင်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့် ဖြစ်စဉ်နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်မည်ဟု ဆိုထားသော်လည်း အဆိုပါ ကတိကဝတ် အား ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ကိုယ်တိုင် အကောင်အထည် ဖော်မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့အပြင် ထပ်မံထားရှိသော ကတိကဝတ်မှာ ဒေသခံများ အလုံအလောက်ပါသော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများအား ပဋိပက္ခဒေသများတွင် တိုးမြှင့် လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဘဏ်အနေဖြင့် လုပ်ငန်းစဉ်သုံးသပ် ခြင်းနှင့် သင်ယူခြင်း (PLR) ပြုလုပ်ချိန်တွင် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု လုပ်ရမည်မှ အရေးကြီးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်၏ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု လုပ်ပုံအပေါ်မူတည် ၍ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ ရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ရရှိခဲ့သော သင်ခန်းစာများ အပေါ်တွင် မူတည်၍ လိုအပ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လုပ်ခြင်း ရှိ မရှိအား သိရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

၂) ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအတွက် လျှပ်စစ်စွမ်းအင် ပိုမိုတိုးတက်ရရှိစေရန်နှင့် ကျောက်မီးသွေး မသုံးရန်

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုချက်များ

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့်

- ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် ၎င်းတို့၏ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများ တိုးမြှင့်ရန် အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါး သူများနှင့် ဘေးဖယ်ခံရသော လူထုအတွက် တတ်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးသော စီမံချက်များတွင် အကူအညီပေးရန်။
- စွမ်းအင် လုံလောက်မှုနှင့် ထိန်းသိမ်းမှုအတွက် ပိုမို ကောင်းမွန်သော အရင်းအမြစ်စီမံမှု (IRP) စနစ်အား အားပေးရန်
- စွမ်းအင် လုံလောက်မှုနှင့် ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင် ကဏ္ဍသည် အမျိုးသား ဓာတ်အားလိုင်းပြင်ပ နေထိုင်သူများအတွက် လိုအပ်သော စွမ်းအင် ရရှိနိုင်သဖြင့် ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် (နေ၊ လေ နှင့် အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ်များ) ။
- အဆိုပါ စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ နည်းပညာများ

အသစ်များအား မိတ်ဆက်အသုံးပြုနေသော ဒေသခံ များအား အသေးစား ဝင်ငွေရရှိရေး နည်းလမ်းများ ဖန်တီးပေးရန်။

- ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအတွက် စွမ်းအင် ရရှိရေးနှင့် ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ တိုးတက်ရေးအတွက် ကုန်ကျငွေများအား လျော့ချရန်။
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအား တိုက်ရိုက် အကူအညီဖြစ်စေ ရန်အတွက် ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြနေ ဆင်းရဲနွမ်းပါး သူများ၏ လျှပ်စစ်ရရှိရေးအတွက် ကနဦးတပ်ဆင်ငွေ အား ထောက်ပံ့ငွေအဖြစ်ပေးရန်။
- ၂၀၂၀ မှ ၂၀၂၅ ထိ ရေအားလျှပ်စစ်ကြီးများအတွက် မဟုတ်ပဲ ဒေသသုံး ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ စီမံချက်များတွင် ငွေကြေးလျာထား သုံးစွဲရန်
- အမျိုးသား လျှပ်စစ်စီမံကိန်း (NEP) အောင်မြင်စေရန် ၂၀၂၀ မှ ၂၀၂၅ ခုနှစ် အထိ တစ်နှစ်လျှင် အိမ်ထောင်စု ၅၀၀၀၀၀ ခန့် လျှပ်စစ်ရရှိစေရန်အတွက် လိုအပ်သော ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအား နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (IDA) မှ လျာထားပေးအပ်ရန်။
- အန္တရာယ်များသော အကြီးစားရေအားလျှပ်စစ်များတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မပြုရန်။ ဆိုလိုရာတွင် ရေကာတာ အသစ်တည်ဆောက်ခြင်းများနှင့် ရှိပြီးသား ရေကာတာ ကြီးများ အဆင့်မြှင့်တင်မှုများတွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ် အနေဖြင့် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု လုံးဝ မပြုလုပ်ရန်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ရေကာတာဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့ကော်မ ရှင်အဖွဲ့၏အကြံပြုချက်များအား လိုက်နာရမည်။
- ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ၂၀၁၃ တွင် ကိုယ်တိုင်ရေးဆွဲ လက်ခံထားသော စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက် စာတမ်းပါ အချက်အလက်များအား လိုက်နာသင့်သည်။ အဆိုပါ စာတမ်းတွင် ဘဏ်အနေဖြင့် ကျောက်မီးသွေး ကဏ္ဍတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအား တင်းကျပ်ထားသည်။ လက်ရှိ ရှိနေသော ကျောက်မီးသွေးသုံး ဓာတ်အားပေး စက်ရုံများများ လျော့ချရေးတွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ် အနေဖြင့် ကူညီမှုပေးနိုင်သည်။ ကျောက်မီးသွေး စွမ်းအင်အနေဖြင့် ညစ်ညမ်းရုံသာမက (ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေး ပြဿနာများ၊ ကာဗွန်ထုတ်လုပ်မှု၊ ရေထု အရင်းအမြစ်ညစ်ညမ်းမှု)များသာမက နှစ်ကာလ ကြာလေလေ ရေလိုအပ်ချက် တိုးတက်လာလေ ဖြစ်သကဲ့သို့ စွမ်းအင် ထုတ်လုပ်နိုင်မှုသည်လည်း လျော့ကျလာမည် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာအောက်ရှိ ကတိကဝတ်များ

ယခုမဟာဗျူဟာအရ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ကျောက် မီးသွေးကဏ္ဍတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုံးဝပြုလုပ်မည် မဟုတ် ကြောင်းအတိအလင်း ကတိပြုထားသည်။ သို့သော် အခြား သော ရုပ်ကြွင်းဇီဝ စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်မှု တစ်နည်းအားဖြင့် သဘာဝဓါတ်ငွေ့ဖြင့် စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ထုတ်ပယ်ထားခြင်း မရှိချေ။ ယခင် မဟာဗျူဟာတွင် သဘာဝ ဓါတ်ငွေ့မှာ သိသာထင်ရှားသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဥပမာအားဖြင့် အဆိုပြုထားသော ရန်ကုန်မြို့တွင် အကောင်အထည်ဖော်မည့် စွမ်းအင်စနစ်

အားကောင်းစေရေး စီမံချက်သည် လက်ရှိရှိပြီးသား စက်ရုံအား တိုးချဲ့ခြင်းအတွက် ငွေကြေးချပေးမှု ပြုမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်အပေါ်တွင် ပြုလုပ်မည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အပေါ်တွင် လမ်းကြောင်း ပြောင်းသွားစေနိုင်သည်။ ထို့အပြင် ယခုမဟာဗျူဟာအရ ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်အား နောက်ဆုံးနှစ်များတွင်မှ ဦးစားပေးမည်ဟာ ပါရှိသည်။ မဟာဗျူဟာအရ ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်အပေါ်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ပါရှိသော်လည်း မည်သို့ ပြုလုပ်မည်ဆိုသည့် သီးသန့်ဖော်ပြထားသော ညွှန်းကိန်းများ မပါရှိပေ။ ထိုအစား သမဂ္ဂကျစွမ်းအင် ထုတ်လုပ်ရေးနည်းများအတွက် လိုအပ်သော ညွှန်းကိန်း ပါရှိသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာ ဘဏ္ဍာရေးကော်ပိုရေးရှင်း အနေဖြင့် နေ့စွမ်းအင်တွင် ပိုမိုတိုးတက် ရင်းနှီးမှု ပြုလုပ်သည်ထက် ရေအားလျှပ်စစ်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုနိုင်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနေကြောင်း ပါရှိသည်။ အဆိုပါ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၏ ပမာဏ အတိအကျအား ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပဲ နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် အညီဟုသာ ဖော်ပြပါရှိသည်။ သို့သော် အဆိုပါ စံချိန်စံညွှန်းများ ဆိုသည်ကို အတိအကျ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။

စွမ်းအင် လက်လှမ်းမီစေရေးတွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ် အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားလျှပ်စစ်ရရှိရေး ရည်မှန်းချက် အတွက် လိုအပ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအား “ဖြစ်နိုင် လျှင် ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ တိုးတက်ရေး” မှ တစ်ဆင့် ကူညီမည်ဟု ဆိုထားပါသည်။ ယခု မူဝါဒ အရ ဘဏ်အနေဖြင့် အားလုံးချိင့်သော၊ အားကိုးပြု နိုင်သော၊ ဈေးသက်သာသော စွမ်းအင်အား အဓိက ကဏ္ဍများ ဖြစ်သော စွမ်းအင်တင်သွင်း၊ တင်ပို့နိုင်ရန် အတွက် ဒေသတွင်းချိတ်ဆက်မှု၊ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ဘဏ္ဍာငွေ လုံလောက်မှု၊ ရေအားလျှပ်စစ်ကဏ္ဍ ရေရှည် တည်တံ့နိုင်ရန်အတွက် စနစ်တကျ မြှုပ်နှံမှု စီမံခန့်ခွဲမှု၊ စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုကဏ္ဍ ပိုမိုတိုးတက်လာရေးနှင့် အင်စတီ ကျူးရှင်း များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် အုပ်ချုပ်မှု စနစ် အားကောင်းလာစေရန် လိုအပ်သော မူဝါဒများ၊ လမ်းညွှန်ချက်များ ရေးဆွဲရာတွင် လိုအပ်သော နည်းပညာ အထောက်အကူများနှင့် အကြံပေးမှုများ ပြုလုပ်သွားမည် ဟု ကတိပြုထားသည်။ သို့သော် အဆိုပါ ကတိကဝတ် အတွက် ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားသော ညွှန်းကိန်းများနှင့် ရည်မှန်းချက်များအား မရှိသဖြင့် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာ အချက်အဖြစ် ရှိနေသေးသည်။

၃) ပြဿနာမပွားစေသည့် နည်းလမ်းများကို ကျင့်သုံး ရန်

- ငြိမ်းချမ်းရေးအား အထောက်အပံ့ပေးရန်နှင့် တိုင်းရင်းသားဒေသများရှိ ကျေးလက်၊ မြို့ပြရှိ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသူများအတွက် ရေရှည် လူမှုစီးပွား အခွင့် အလမ်းများ ဖန်တီးနိုင်သော အင်စတီကျူးရှင်းများ တည်ဆောက်ပေးရန်
- တစ်နိုင်ငံလုံးအဆင့်သော်လည်းကောင်း စီမံချက်

- တစ်ခုချင်းဆီသော်လည်းကောင်း ပဋိပက္ခ နှင့် အဆိုပါ ပဋိပက္ခဖြစ်စေသော အကြောင်းအရာများအား စနစ်တကျ မြေပုံညွှန်းချပြီး ဆန်းစစ်မှု ပြုရန်
- နောက်ထပ် ပဋိပက္ခများ အရှိန်မတိုးစေရန်အတွက် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအား ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရန်
- မြေယာသိမ်းမှုများနှင့် အဓမ္မရွှေ့ပြောင်းမှုများ ပါဝင် သော စီမံချက်ကြီးများရှိသော ဒေသများသည် လတ်တလော လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပေါ် နေသော ဒေသများဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် အဖိုးတန် သဘာဝသယံဇာတများအပေါ်တွင် တပ်မက် ရယူလိုမှု များကြောင့် လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော ပဋိပက္ခများအား ပိုမိုအားကောင်းစေပြီး၊ ပဋိပက္ခအသစ်များ ဖြစ်ပေါ်စေ ရန်လည်း လှုံ့ဆော်နေသည်။
- အသစ်ရေးဆွဲသော မဟာဗျူဟာတွင် ကာကွယ်ပေးရေး မူဝါဒများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်ပမာဏအတွက် ခိုင်မာသော ကတိကဝတ် များပေးရန်၊ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ဖြစ်စဉ်များ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန်နှင့် အုပ်ချုပ်မှု စနစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ကူညီထောက်ပံ့ရန် လိုမည် ဖြစ်သည်။
- ဘဏ်၏ လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မည့် (တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်ဖြစ်စေ)ဘဏ်၏စီးပွားဖက်များ၊ မိတ်ဖက်များ၊ နှင့် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များအား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုရာတွင် ပဋိပက္ခအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆန်းစစ်သင့်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် the Voluntary Principles on Security and Human Rights and International Alert’s publication Red Flags: Liability Risks for Companies Operating in High-Risk Zones ကဲ့သို့သော ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ကျင့်ဝတ် စစ်ဆေးမှုအရ ရရှိလာသော ရလဒ်များအား တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် တင်ပြရမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ ၂ ဘာသာဖြင့် ထုတ်ပြန်ရမည်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာတွင် ပါရှိသော ကတိကဝတ်များ

မဟာဗျူဟာ တစ်ခုလုံးတွင် ပဋိပက္ခနှင့်ပတ်သက်၍ ထပ်ခါ၊ ထပ်ခါ သတိထားရမည့် အကြောင်း ပါရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် စပ်ဆက်သည့် လူမှုပါဝင်မှု အခန်းကဏ္ဍတွင် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်အနေဖြင့် “အားလုံးအတွက် အခွင့် အရေးများ ဖန်တီးနိုင်သော၊ တိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံ ညီညွတ်သော လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ရန်အတွက် သည်းခံ၍ စိတ်နေသဘောထားများ ပြုပြင်နိုင်သူများ ဖြစ်စေရန်” လိုအပ်သော ကူညီမှုများ ပြုမည်ဟု ဆိုထားသည်။ ဘဏ်မှ ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ထားသော ယခင်မူဝါဒအပေါ် သုံးသပ်မှုတွင် “ဘဏ်အနေဖြင့် ဖယ်ကြည့်မှုနှင့် ပဋိပက္ခ များအား ကိုင်တွယ်နိုင်မည့် စနစ်တကျ တိုင်းတာနိုင်သော နည်းလမ်းများရွေးချယ် ကျင့်သုံးသင့် ကြောင်း” ပါရှိသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ကိစ္စရပ်များအတွက် “အားလုံးပါဝင်မှုနှင့် အကဲဆတ်သည့် ပဋိပက္ခ

နည်းလမ်းများ” ကျင့်သုံးရန် ဖော်ပြထားသော်လည်း အခြားသော နိုင်ငံတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်နေသော ဒေသများ အကြောင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိချေ။ ယခုမူဝါဒ တွင် SORT နှင့် ပဋိပက္ခအခြေအနေများအား စောင့်ကြည့် နိုင်မည့် ဆန်းစစ်ချက်များ ပါဝင်မည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ဘဏ်၏ စီမံချက်များနှင့် ပရိုဂရမ်များရေးဆွဲရာတွင် လိုအပ်သော စွမ်းဆောင်ရည်များ တည်ဆောက်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် မဟာဗျူဟာတွင် အားလုံးပါဝင်စေရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ ရှုထောင့်မှ ချည်းကပ်မည်ဟု ရည်ညွှန်း ထားသည်။ ယခင် မဟာဗျူဟာအရ ၂၀၂၃ ခုနှစ်အထိ ဘဏ်မှ ပြုလုပ်မည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုင်းအတွက် အဆိုပါ SORT အား ကျင့်သုံးမည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ သို့သော် အဆိုပါ နည်းလမ်း၏ ထိရောက်မှုအား ဆန်းစစ်ထားခြင်း ရှိမရှိကို သေချာဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ SORT အပြင် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများမှ အကြံပြုတင်ပြခဲ့သော နည်းလမ်းများအား ဖော်ပြခဲ့ခြင်းပင် မရှိပါ။

၄) ဒေသခံများ၏ မြေယာနှင့် သဘာဝသယံဇာတများ ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးအား ကာကွယ်ခြင်း၊ အသေးစား နှင့် ဂေဟစနစ်ကျ စိုက်ပျိုးရေးအား ထောက်ပံ့ခြင်း

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုချက်များ

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့်

- မူဝါဒရေးဆွဲခြင်းဖြစ်စဉ်အတွက် အလုံးစုံလွှမ်းခြုံနိုင် သော မြေယာလေ့လာချက် ပြုလုပ်ရန်နှင့် အဆိုပါ လေ့လာချက်တွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ဆုံးရှုံးခြင်း၏ အကြောင်းတရားများ၊ မြေယာဆုံးရှုံးမှု၊ မြန်မာနိုင်ငံ တွင်း အဓမ္မမြေယာ သိမ်းဆည်းမှုများအား ဘဏ်၏ ဦးစားပေး ကဏ္ဍများဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေး၊ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး၊ တယ်လီကွန်း အခန်းကဏ္ဍနှင့် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးတက်ရေး ကဏ္ဍများတွင် ပြုလုပ်ရမည်။
- မူဝါဒရေးဆွဲရေး ဖြစ်စဉ်အတွက် အလုံးစုံလွှမ်းခြုံနိုင် သော မြေယာအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သုတေသန လုပ် သင့်သည်။ အဓမ္မမြေသိမ်းမှုများသည် တစ်ကမ္ဘာလုံး တွင် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသော လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုပင် ဖြစ်သည်။
- ဓားမဦးချ လုပ်ကိုင်စားသောက်လာသူများနှင့် ရှေး အစဉ်အဆက် မြေယာအသုံးချသူများ၏ မြေယာ ရပိုင်ခွင့်အား ဥပဒေကြောင်းအရ အသိအမှတ်ပြုနိုင် စေရန်နှင့် ကာကွယ်နိုင်စေရန် လိုအပ်သော အမှီအခိုကင်းသည့် တရားရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်စေရန် ထောက်ပံ့ပေးရန်ဖြစ်ပြီး မြေယာအား ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုအဖြစ် ပြုလုပ်ခြင်း (ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် မြေယာဆုံးရှုံးမှုများတိုးပွား လာနိုင်သည်) အား ရှောင်ကြဉ်သင့်သည်။
- မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်း ဖြစ်စဉ်များအား အကောင် အထည်ဖော်ရန် အတင်းအဓမ္မ တိုက်တွန်းခြင်းအား

ရှောင်ကြဉ်သင့်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ငွေကြေးတတ်နိုင်၍ အဆက် အသွယ်ကောင်းများ ရှိသူများမှ ၎င်းတို့ လိုချင်သော မြေယာအား အတင်းအဓမ္မမှတ်ပုံတင်၍ အပိုင်စီး နိုင်သောကြောင့် မူလပိုင်ဆိုင်သူများမှာ မြေယာမဲ့များ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

- အသေးစား လယ်သမားများ၏ အခွင့်အရေးအား စီးပွားဖြစ်စိုက်ခင်း ပိုင်ဆိုင်သူများ၏ အခွင့်အရေးထက် ပိုမို တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်။
- အသေးစားလယ်သမားများ၏ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအား ခိုင်မာစေရန်နှင့် သိမ်းဆည်းခံမြေယာများအား မူလ ပိုင်ရှင်များ၏ လက်ထဲသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်နိုင်ရန် လိုအပ်သော ထောက်ပံ့မှု ပေးသင့်သည်။
- မြေယာ အဓမ္မသိမ်းဆည်းခံရခြေများသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ မှုများအား ရှောင်ကြဉ်ရမည်။ ဥပမာ- အကြီးစား စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ အချို့သော ရေကာတာများနှင့် အချို့သော ဒေသများတွင် အထူးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တည်ထောင်ခြင်း။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာတွင် ပါရှိသော ကတိကဝတ်များ

ယခင်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာဆုံးချိန်တွင် ပြုလုပ်သော လုပ်ငန်းများ ပြီးမြောက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် သင်ယူခြင်း ဖြစ်စဉ်မှတစ်ဆင့် တွေ့ရှိခဲ့သည်မှာ သဘာဝသယံဇာတ များအပေါ်တွင် ထိန်းချုပ် ပိုင်ဆိုင်နိုင်မှုမှာ တစ်ဖက် စောင်းနင်း ဖြစ်နေသကဲ့သို့ မြန်မာငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ် တွင် မြေယာအရေး၏ ရှုပ်ထွေးမှု ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ အခြေအနေ စနစ်တကျ ဆန်းစစ်မှုအရလည်း ပွင့်လင်းမြင်သာ၍ သာတူညီမျှရှိပြီး ရေရှည်တည်တံ့သော မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု တစ်ခုဖြစ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရည်ရွယ် ချက်တစ်ခုအနေဖြင့် ဖော်ပြပါရှိသည်။ သို့သော်လည်း မြေယာမဲ့မှုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရာတစ်ခုအဖြစ် ဖော်ပြထားသည်။ သို့သော် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဘုံသဘောတူညီချက် တစ်ခု ရရှိစေရန် ရေရှည်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်း ဆောင်တာ တစ်ရပ်အနေဖြင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် ရှိသင့် ကြောင်း ထပ်မံဖော်ပြချက် မပါရှိတော့ပါ။ ထိုအတွက် ကမ္ဘာ့ဘဏ် အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အကာအကွယ်ပေးရေး မူဝါဒအရ စီမံချက် တစ်ခုချင်းစီ အလိုက် မြေယာနှင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုကိစ္စရပ်များအား ဖြေရှင်းသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပါရှိသည်။

ယခုမူဝါဒတွင် စိုက်ပျိုးသီးနှံ ချဲ့ထွင်ခြင်းနှင့် ထုတ်လုပ် မှု တိုးတက်ရေးတို့အတွက်တွင်သာ အသေးစား လယ်သမားများအား ညွှန်းဆိုထားသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အမျိုးသား အစားအစာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးစနစ် စီမံချက် (NFASP) တွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် ပူးပေါင်း၍ စိုက်ပျိုးမှု တိုးတက်စေရန်၊ သီးနှံအမျိုးအစား စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဈေး ကွက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စေရန်အတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

အားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးကွက်အတွက် ချဲ့ထွင်ခြင်း၊ ထိထွင်ဆန်းသစ်သော ပုံစံများ တောင်သူများအား ဈေးကွက်နှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးအခြေပြုစီးပွားရေး အင်တာပရိုက်စ်များ ပေါ်ပေါက်လာစေရန်အတွက် လိုအပ် သည့်များ ကူညီမည်ဟု ရည်ရွယ်သည်။ နိုင်ငံတကာ ဘဏ္ဍာရေး ကော်ပိုရေးရှင်းအနေဖြင့်လည်း ၎င်းတို့၏ အကြံပေးချက်များနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများမှ တစ်ဆင့် အသေးစားနှင့် အကြီးစား တောင်သူများအကြားနှင့် စီးပွားရေး ကော်ပိုရေးရှင်းများအကြား ချိတ်ဆက်မှုကို ပိုမိုအားကောင်းစေပြီး ကောင်းမွန်သော စိုက်ပျိုးရေး နည်းလမ်းများ (GAP) နည်းစနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးသော လယ်သမား အရေအတွက် တိုးလာစေခြင်းအားဖြင့် ၂၀၂၀ တွင် အဆိုပါ တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့် တိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ယခုမူဝါဒတွင် ဖော်ပြထားသည်။ နိုင်ငံတကာ ဘဏ္ဍာရေး ကော်ပိုရေးရှင်းအနေဖြင့် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ ဈေးကွက်တွင် မြန်မာ့လယ်ယာထုတ်ကုန်များ၏ ဈေးကွက် ဝေစုပိုမိုရရှိစေရန်နှင့် အကျိုးအမြတ် တိုးတက်စေရန် ကောင်းမွန်သော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးစနစ်အား ၂၀၁၇ တွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် အစိုးရအား ကူညီခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း “ ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးစနစ်များ” ဆိုသည်ကို ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသကဲ့သို့ အဆိုပါစနစ်မှာ အသေးစား လယ်သမားများအား အကျိုးရှိစေမည်လား (သို့) စိုက်ပျိုးရေး အခြေပြု စီးပွားရေး အင်တာပရိုက်စ်များအတွက် ပိုမို အကျိုးဖြစ် ထွန်းစေမည်လား ဆိုသည်မှာ ရှင်းလင်းခြင်း မရှိပါ။

၅) ထိခိုက်လွယ်နှင့် ဘေးဖယ်ခံ လူအုပ်စုများ

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုချက်များ

- အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံအခြေ အနေ စနစ်တကျ ဆန်းစစ်မှု၏ အရေးပါမှုအား အပြည့်အဝနားလည်သည်။ သို့သော် နိုင်ငံဆိုင်ရာ မူဝါဒ ပြင်ဆင်ရေးဆိုင်ရာတွင် အဆိုပါ ဆန်းစစ်ချက် တွင် ကျားမရေးရာ/ မတူညီသော လိင်စိတ် ခံယူချက် ကွဲပြားသူများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ဘေးဖယ်ခံလူများ၏ အခွင့်အရေးများအား သေချာစွာ ဖော်ထုတ်ပြီး ထည့်သွင်းထားခြင်းမရှိပါ။
- ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပ ရာတွင် ပါဝင်သင့်သူများအား ပါဝင်အောင် ဖိတ်ကြား မှု မရှိခြင်းနှင့် အရေးကြီးကိစ္စရပ်အဖြစ် ထည့်သွင်း ဆွေးနွေးမှု မရှိခြင်းကြောင့် လူထုပါဝင်မှု မူဘောင် အား ပြည့်ဝစွာအကောင်အထည် မဖော်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- သို့ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် အား တိုက်တွန်းလိုသည်မှာ အဆိုပါ လုပ်ဆောင်ချက် လိုအပ်ချက်အား သင်ခန်းစာယူပြီး တစ်နိုင်လုံးရှိ တက်ကြွသည့် အဖွဲ့အစည်းအားလုံးနှင့် ဆွေးနွေးရန် တိုက်တွန်းလိုသည်။
- ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ အကောင်အထည် ဖော်

ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက်များနှင့် မူဝါဒရေးဆွဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အဆိုပါအုပ်စုများ၏ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုအား ရရှိစေရန် လုပ်ဆောင်ရန်လည်း တိုက်တွန်းလိုသည်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာတွင် ပါရှိသော ကတိကဝတ်များ

လူမှုပါဝင်မှုမှာ အားလုံးနှင့် ချိတ်ဆက်နေသော အရာ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာတွင် လူမှုမပါဝင်မှုအား လူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာကြောင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတွင် ဖယ်ကြည့်ခံရခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပဋိပက္ခနှင့်ပတ်သက်၍ ဘဏ်အနေဖြင့် ‘အပြောင်းအလဲများကြောင့် ရရှိသည့် သည့် အကျိုးအမြတ်များအား ရရှိခံစားနိုင်ခြင်း မရှိသည့် ဂရုစိုက်ခြင်း မခံရသော ထိခိုက်လွယ်၊ ဘေးဖယ်ခံရသော လူထုနှင့် ပဋိပက္ခဒေသများရှိ လူများ၏ အကျိုးစီးပွား အတွက် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန် ‘ကတိကဝတ် ထားရှိ သည်။ ထို့အပြင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှု ဒဏ်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အား အကြီးအကျယ် ခံစားနေရသော ထိခိုက်လွယ်ဒေသခံများ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများနှင့် သစ်တောအား မှီခိုနေသူ ဒေသခံ များအား အဓိက ဦးတည်အုပ်စုအဖြစ် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရန်လည်း ကတိပြုထားသည်။ ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါကြောင့် လူအများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုများပြားလာ မှုအားလည်း အသိအမှတ်ပြုထားသည်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာအရ၊ ကျား၊ မ တန်းတူ အခွင့်အရေးမှာ ဦးစားပေးအနေဖြင့် ရှိနေပါသည်။ သို့သော် ယခင် မဟာဗျူဟာတွင်သာ အဓိက အခန်းကဏ္ဍအဖြစ် ပါရှိခဲ့ပြီး ယခု မဟာဗျူဟာတွင် ဦးတည်ရည်ရွယ်ချက်အနေဖြင့် သီးသန့်ပါရှိခြင်းမရှိချေ။ အစောပိုင်းတွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကျား၊ မ ရေးရာ တန်းတူအခွင့်အရေးမှာ ကမ္ဘာ့ဘဏ် အုပ်စုတစ်ခုလုံး၏ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကျားမရေးရာ လုပ်ဆောင်ချက် အစီအစဉ်အား နောက်ဆက်တွဲတွင် ဖော်ပြပါရှိပါသည်။ ယခု မူဝါဒတွင် ဖော်ပြပါရှိသော ကဏ္ဍများတွင် အမျိုးသမီးများနှင့်ပတ်သက်၍ ကြိမ်ဖန် များစွာ ဖော်ပြပါရှိသကဲ့သို့ ကျား၊ မတန်းတူ အခွင့်အရေး ရရှိရေးအတွက်လည်း လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်း ရည်ရွယ်ချက်များ ပါရှိပါသည်။ သို့သော် ယခု မဟာဗျူဟာ တွင် လိင်တူနှစ်သက်သူများ၊ လိင်တူလိင်ကွဲ နှစ်မျိုးလုံး နှစ်သက်သူများ (LGBTI) များ၏ အခွင့်အရေးနှင့် အခြားသော အပါယ်ခံလူအုပ်စုများနှင့် ပတ်သက်၍ သီးသန့် ဖော်ပြခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ အဆိုပါ လူအုပ်စုများနှင့်ပတ်သက်၍ လုပ်ဆောင်ချက်များပါရှိခြင်း မရှိသကဲ့သို့ နောက်ဆက်တွဲ ဖော်ပြပါရှိချက်များလည်း မပါဝင်ပါ။

၆) အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ရန်ပုံငွေ ချေးငှားပေးခြင်းဖြင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ပိုမို ဖန်တီးနိုင်စေရန်

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုချက်များ

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့်

- လူမှု၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အား ထိခိုက်စေသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများထက် ကျင့်ဝတ်လိုက်နာသော အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုရန်
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ အစီအစဉ်များမှ အကျိုးအမြတ်ရသည်ထက် အသေးစားလုပ်ငန်းများအား လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များ ချထားပေးပြီး လိုအပ်သော စွမ်းဆောင်ရည်များ မြှင့်တင်ပေးရန်
- ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ စီမံချက်များသည် ကုန်ကျစရိတ် ကာမိရန်၊ အကျိုးထိရောက်မှု ရှိစေရန်နှင့် နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားများအတွက် ရေတို၊ ရေရှည် လိုအပ်ချက်များအား ပြည့်မီစေရမည်ဖြစ်ပြီး၊ မူဝါဒ ရေးဆွဲခြင်းဖြစ်စဉ်မှ စတင်၍ အဆင့်တိုင်းတွင် အကျင့်ပျက်ချစားမှုအား တိုက်ဖျက်နိုင်ရန်အတွက် လည်း စီစဉ်ထားရှိရန် အကြံပြုသည်။
- နည်းပညာ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ သင်တန်းများတွင် ကူညီရန်။

နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာတွင် ပါရှိသော ကတိကဝတ်များ

အကန့်အသတ်ရှိသော စီးပွားရေး လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ရာတွင် ကုန်ကျမှုများခြင်းသည် အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ကြီးထွားနိုင်မှုနှင့် ထိထွင်ဆန်းသစ်မှုအပေါ်တွင် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှု အများဆုံးဖြစ်သည်ဟု ယခု မူဝါဒအရ သတ်မှတ်ထားသည်။ ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါကြောင့် အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ထိခိုက်နိုင်ချေမှာ ပိုမိုမြင့်တက်လာပြီး စီးပွားရေးဘဏ်များ၏ အကူအညီ အရေးတကြီး လိုအပ်နေသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့်လည်း အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအား နိုင်ငံတကာ ဈေးကွက်နှင့် အဆက်အသွယ် မပြတ်စေရန်အတွက် လိုအပ်သော အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ထည့်သွင်း ရေးဆွဲထားသည်။ သို့သော် အဆိုပါ အချက်အား ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းငယ်များထက် အခွင့်အလမ်း ပိုမို ရရှိမည် ဖြစ်သည်။ မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာ ဘဏ္ဍာရေး ကော်ပိုရေးရှင်းမှ အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံး ဝန်ထမ်း ၃၀၀ ရှိရမည်ဟု အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီသည်လည်း အခြားအရေးပါသော

ကဏ္ဍတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် အလှမ်းကွာသော ကျေးလက်၊ မြို့ပြနေပြည်သူများ၊ ပဋိပက္ခဖြစ်နေသော ဒေသရှိ ပြည်သူများ ၊ တောင်သူများနှင့် ပြည်တွင်း အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား လိုအပ်သော ငွေကြေးအထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်ရန်အတွက် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ၏ အုပ်ချုပ်မှု စနစ်နှင့် စွမ်းဆောင်ရည်အား တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဟု ကတိကဝတ်ပြုထားသည်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ရာတွင် အသေးစားငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအား ကျေးလက်တောရွာများတွင် ပိုမိုချဲ့ထွင် လုပ်ဆောင်လာကြသည်။ သို့သော် ယခုကဲ့သို့သော ကိုဗစ်- အကြပ်အတည်းကာလတွင် အသေးစား ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများကြောင့် ကျေးလက်နေ ပြည်သူများ၏ အကြွေးသံသရာထဲ ပိုမိုနစ်မွန်းလာကြောင်း ဝေဖန်ပြောဆိုမှုများလည်း ရှိလာသည်။

အဆုံးသတ်

ယခု ဆန်းစစ်ခဲ့သော ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ နိုင်ငံအဆင့် မဟာဗျူဟာသည် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပေးပို့လာသော အကြံပြုချက်များအား အနည်းနှင့် အများ ထည့်သွင်း စဉ်းစားထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သို့သော် ယခုထက် ပိုမို၍ ကောင်းမွန်ပြီး တုန့်ပြန်မှုကောင်းများ ပိုမိုပြုလုပ်နိုင်ရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။ အချို့သော အရေးကြီးကဏ္ဍများ ဖြစ်သည့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်၊ စွမ်းအင်ရရှိရေးနှင့် လူမှုပါဝင်မှု စသည်များအား အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ထည့်သွင်းထားသော်လည်း အဆိုပါကဏ္ဍများအား ရလဒ်အခြေပြုမူဘောင်ထံသို့ ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ပျက်ကွက်နေပါသည်။ အဆိုပါ ထည့်သွင်းရေးဆွဲမှုမှာ မဟာဗျူဟာအောင်မြင်မှုအား ပြန်လည်တိုင်းတာချိန်နှင့် လာမည့်ကာလအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် စီမံချက်များအတွက် အသုံးပြုမည် ဖြစ်သောကြောင့် အရေးကြီးသည့် အချက်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ အားနည်းချက်များသည် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများတွင် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအား အကြောင်းကြားချိန် နည်းပါးခြင်း၊ လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်းများ ဖြန့်ဝေမှု အားနည်းခြင်းနှင့် တက်ကြွသော အဖွဲ့အစည်းများပါဝင်မှု နည်းခြင်း စသည့်အချက်များကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ စိုးရိမ်ဖွယ်အချက်မှာ ယနေ့အချိန်ထိ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ အရေးကြီးသော နိုင်ငံအခြေအနေ စနစ်တကျ လေ့လာဆန်းစစ်ချက် (SCD) နှင့် နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ (CPF) တို့အား မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုနိုင်မှု မရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် ပြည်သူများမှ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား သိရှိမည်မဟုတ်ပဲ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုအားလည်း တောင်းဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ယခု အချက်သည်ပင်လျှင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု အားနည်းခြင်းနှင့် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အားနည်းခြင်း

အား ညွှန်းဆိုပြနေပြီး အမြန်ဆုံးကိုင်တွင် ဖြေရှင်းရမည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။

စီမံချက်များအား သေချာစွာ စောင့်ကြည့်ပြီး အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များအား မဟာဗျူဟာနှင့် နှိုင်းယှဉ် ကြည့်ရှု၊ ရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ လက်ရှိ မဟာဗျူဟာ အကောင်အထည်ဖော်မှုအတွက် အရေးကြီးသကဲ့သို့ နောင်တွင်ပြုလုပ်မည့် မဟာဗျူဟာအတွက်လည်း အရေးကြီးမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်တွင် မည်ကဲ့သို့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ပြုလုပ်နိုင်မည်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်အကြောင်း ပိုမိုသိရှိလိုလျှင် Recourse အဖွဲ့မှ ထုတ်ပြန်ထားသော ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏မူဝါဒများအပေါ်တွင် အရှေ့တောင်အာရှ အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများမှ ပူးပေါင်းပါဝင် လွှမ်းမိုးနိုင် စေရန် လက်စွဲစာအုပ်တွင် ပိုမို သိရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ

ဇန်နဝါရီလ ၂၀၂၀ တွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ အဆိုပြုနိုင်ငံအဆင့် မဟာဗျူဟာအပေါ်တွင် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ တင်ပြခဲ့သော အကြံပြုချက်များ

ကျွန်ုပ်တို့ Recourse (ယခင် Bank Information Center Europe) နှင့် IFIs Watch Myanmar မှ ကမ္ဘာ့ဘဏ် အုပ်စု မြန်မာ၏ အဆိုပြု နိုင်ငံအဆင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး မဟာဗျူဟာ အပေါ်တွင် ပူးပေါင်းအကြံပြုချက်များအား ၂၀၂၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ပေးပို့ပါသည်။ ယခု အကြံပြု ချက်များမှာ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးမြို့များတွင် သက်ဆိုင်ရာ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းအား ဖြင့် ရရှိလာသော အကြံပြုဆွေးနွေးချက်များဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်သော်ကြောင့် ယခုပေးပို့ချက်တွင်ပါသော အကြံပြုချက်များတွင် ပါဝင်သည့် အရေးကြီးအချက်များအား ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် လာမည့် ၅ နှစ်တာကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းများတွင် ထည့်သွင်း အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပါရန် တိုက်တွန်းအပ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးသည် လူ့အခွင့်အရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး၊ ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်မှု စနစ်ဖော်ဆောင်ရေးတို့တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်သော အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကွန်ယက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

- ၁. ကျွန်ုပ်တို့၏ မျှော်မှန်းချက်မှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းနှင့်အခြားသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စံချိန်၊ စံညွှန်းများနှင့်အညီ လူသားတိုင်း မိမိ၏ အခွင့်အရေးအား အပြည့်အဝ ရယူခံစားနိုင်သော ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုဖြစ်စေရန်။
- ၂. Amnesty International: လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအား သူတစ်ပါးပြုရန်နှင့် အဆိုပါ ချိုးဖောက်မှုများအား ကာကွယ်ရန်နှင့် အဆုံးသတ်ရန် လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုရန်
- ၃. လူသားများအနေဖြင့် လူတိုင်း၏ အခွင့်အရေးအား လေးစားရန်နှင့် ကာကွယ်ရန်ဟူသော အချက်အား လက်ခံလိုက်နာမှုအား အားပေးရန်
- ၄. အစိုးရများအနေဖြင့်လည်း နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး စံချိန်စံညွှန်းများအား လက်ခံရန်နှင့် ကျင့်သုံးခြင်းအား တွန်းအားပေးရန်
- ၅. အစိုးရများ၊ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၊ အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူတစ်ဦးချင်းစီသည် လူ့အခွင့်အား မြှင့်တင်ရန်နှင့် လေးစားလိုက်နာရန် တွန်းအားပေးရန်

၁. တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုပြုချိန်မှာ အားလပ်ရက်ရာသီဖြစ်သော ဒီဇင်ဘာလတွင် ရွေးချယ် ပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့် အဖွဲ့အစည်းအများအပြားအတွက် ပါဝင်ခွင့် အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါသည်။ ထို့ထက်ပို၍ ရန်ကုန် နှင့် မန္တလေးမြို့များတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော ဆွေးနွေးပွဲများတွင် တက်ကြွသော အဖွဲ့အစည်း အများအပြားသည် ဖိတ်ကြားခံရမှု မရှိသဖြင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲများ၏ လွှမ်းမိုးနိုင်မှုသည်လည်း အားနည်းခဲ့ရပါသည်။

တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများအတွက် အထူးသီးသန့် အကြံပြုချက်များ

- တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပွဲများတွင် တက်ကြွသော အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ လွှမ်းခြုံပါဝင်စေနိုင်မှုသည် ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးမြို့များတွင်သာမက တစ်နိုင်ငံလုံးတွင်ဖြစ်သင့်သည်။
- ဆက်စပ်သော စာရွက်စာတမ်းများအား အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ပြန်ရမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ အနည်းဆုံး ၂ ပတ် ကြိုတင်၍ ဖြန့်ဝေပေးသင့်သည်။
- နိုင်ငံအဆင့် မဟာဗျူဟာတွင် ပါဝင်သော စီမံချက်များ၏ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအား အကောင်းဆုံး ဖြစ်သင့်သည်။
- အဆိုပြုထားသော နိုင်ငံအဆင့် မဟာဗျူဟာအပေါ်တွင် အကြံပြု ဝေဖန်နိုင်သော စနစ်တစ်ခု ရှိသင့်သည်။
- ပြည်သူ့များနှင့် ချိတ်ဆက်မှု မူဘောင်အရ အများပြည်သူ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်သော အခြေအနေများ ဖန်တီးရမည်။

၂. ပြဿနာမပွားစေသည့်နည်းလမ်းများကို ကျင့်သုံးရန်

တစ်နိုင်ငံလုံးလွှမ်းခြုံသော ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်စေရန်အတွက် လိုအပ်သောနည်းလမ်းများ ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါ အထူးသီးသန့် အကြံပြုချက်များအား နိုင်ငံအဆင့် မဟာဗျူဟာ ရေးဆွဲရာတွင် ဝရံပြုသင့်သည်။

အထူးသီးသန့် အကြံပြုချက်များ

ယခုအပိုင်းမှာ အဆိုပြုထားသော နိုင်ငံအဆင့် မဟာဗျူဟာ၏ အဓိကအပိုင်းဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသား ဒေသများ (ကျေးလက်၊ မြို့ပြ အပါအဝင်)တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး၊ အင်စတီကျူးရှင်းများ အားကောင်းသန်စေရေးနှင့် ရေရှည်လူမှု စီးပွားတိုးတက်ရေးများ ဖန်တီးပေးနိုင်ရန်ဟု ဖော်ပြပါရှိသည်။

- သင့်တော်ရာ အကာအကွယ်ပေးရေး မူဝါဒများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်ဆန်းစစ်မှုများနှင့် SORT နှင့်အညီ ကဏ္ဍအလိုက်နှင့် ပရိုဂရမ်အလိုက် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေအား သေချာစွာ လေ့လာဆန်းစစ် ရန်
- တစ်နိုင်ငံလုံးအဆင့် သော်လည်းကောင်း စီမံချက်တစ်ခုချင်းစီသော်လည်းကောင်း ပဋိပက္ခနှင့် ၎င်းတို့အား ဖြစ်ပွားစေသည့် အကြောင်းအရင်းများအား သေချာစွာ ဆန်းစစ်၍ မြေပုံညွှန်းများ ပြုစုထားရန်
- ပဋိပက္ခများထပ်မံ ကြီးထွားမှုအား ရှောင်ကြဉ်နိုင်ရန်အတွက် စီမံချက်များ၏ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအား အကောင်းဆုံး လုပ်ဆောင်ရန်
- မြေယာသိမ်းမှုများနှင့် အမွေရှေ့ပြောင်းမှုများ ပါဝင်သော စီမံချက်ကြီးများရှိသော ဒေသများသည် လတ်တလော လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဒေသများဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် အဖိုးတန် သဘာဝသယံဇာတများအပေါ် တွင် တပ်မက် ရယူလိုမှုများကြောင့် လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော ပဋိပက္ခများအား ပိုမိုအားကောင်းစေပြီး၊ ပဋိပက္ခ အသစ်များဖြစ်ပေါ်စေရန်လည်း လုံ့ဆော်နေသည်။
- နိုင်ငံအဆင့် မဟာဗျူဟာရေးဆွဲရာတွင် အကာအကွယ်ပေးရေးမူဝါဒများ အကောင်အထည်ဖော်မှု၊ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုများနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြစ်စဉ်များ အားကောင်းစေရန်နှင့် အုပ်ချုပ်မှုစနစ်ဆိုင်ရာ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ အတွက် လုံလောက်သောအရင်းအမြစ်များအား လုံလောက်စွာ ချထားပေးရမည် ဖြစ်သည်။
- ဘဏ်၏ လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မည့် (တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်ဖြစ်စေ)ဘဏ်၏ စီးပွားဖက်များ၊ မိတ်ဖက်များ၊ နှင့် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များ အား ရှင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုရာတွင် conflict အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆန်းစစ်သင့်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် the Voluntary Principles on Security and Human Rights and International Alert's publication Red Flags: Liability Risks for Companies Operating in High-Risk Zones ကဲ့သို့သော ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ကျင့်ဝတ် စစ်ဆေးမှုအရ ရရှိလာသော ရလဒ်များအား တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲများတွင် တင်ပြရမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ ၂ ဘာသာဖြင့် ထုတ်ပြန်ရမည်။

၃. ဒေသခံများ၏ မြေယာနှင့် သဘာဝသယံဇာတများ ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးအား ကာကွယ်ခြင်း၊ အသေးစား နှင့် ဂေဟစနစ်ကျ စိုက်ပျိုးရေးအား ထောက်ပံ့ခြင်း

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ အထူးအလေးပေး အကြံပြုချက်များ အား နိုင်ငံအဆင့် မဟာဗျူဟာ ရေးဆွဲရာ တွင် ထည့်သွင်းပေးရန် အရေးကြီးမည်ဖြစ်သည်။

- မူဝါဒရေးဆွဲခြင်းဖြစ်စဉ်အတွက် အလုံးစုံလွှမ်းခြုံနိုင်သော မြေယာလေ့လာချက်ပြုလုပ်ရန်နှင့် အဆိုပါ လေ့လာ ချက်တွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ဆုံးရှုံးခြင်း၏ အကြောင်းတရားများ၊ မြေယာဆုံးရှုံးမှု မြန်မာနိုင်ငံ တွင်း အမွေမြေယာသိမ်းဆည်းမှုများအား ဘဏ်၏ ဦးစားပေးကဏ္ဍများဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊

တယ်လီကွန်း အခန်းကဏ္ဍနှင့် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးတက်ရေး ကဏ္ဍများတွင် ပြုလုပ်ရမည်။

- မူဝါဒရေးဆွဲရေး ဖြစ်စဉ်အတွက် အလုံးစုံလွှမ်းခြုံနိုင် သော မြေယာအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သုတေသန လုပ်သင့်သည်။ အဓမ္မမြေသိမ်းမှုများသည် တစ်ကမ္ဘာ လုံးတွင် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသော လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုပင် ဖြစ်သည်။
- ဓားမဦးချ လုပ်ကိုင်စားသောက်လာသူများနှင့် ရှေး အစဉ်အဆက် မြေယာအသုံးချသူများ၏ မြေယာ ရပိုင်ခွင့်အား ဥပဒေကြောင်းအရ အသိအမှတ်ပြု နိုင်စေရန်နှင့် ကာကွယ်နိုင်စေရန် လိုအပ်သော အမိအခိုကင်းသည့် တရားရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်စေရန် ထောက်ပံ့ပေးရန်ဖြစ်ပြီး မြေယာအား ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုအဖြစ် ပြုလုပ်ခြင်း (ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် မြေယာဆုံးရှုံးမှုများတိုးပွားလာနိုင်သည်) အား ရှောင်ကြဉ်သင့်သည်။
- မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်း ဖြစ်စဉ်များအား အကောင်အထည်ဖော်ရန် အတင်းအဓမ္မ တိုက်တွန်းခြင်းအား ရှောင်ကြဉ်သင့်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ငွေကြေးတတ်နိုင်၍ အဆက်အသွယ်ကောင်းများ ရှိသူများမှ ၎င်းတို့ လိုချင်သော မြေယာအား အတင်းအဓမ္မမှတ်ပုံတင်၍ အပိုင်းစီးနိုင်သောကြောင့် မူလပိုင်ဆိုင်သူများမှာ မြေယာမဲ့များ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။
- အသေးစား လယ်သမားများ၏ အခွင့်အရေးအား စီးပွားဖြစ်စိုက်ခင်းပိုင်ဆိုင်သူများ၏ အခွင့်အရေးထက် ပိုမိုတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်။
- အသေးစားလယ်သမား၏ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအား ခိုင်မာစေရန်နှင့် သိမ်းဆည်းခံမြေယာများအား မူလပိုင်ရှင်များ၏ လက်ထဲသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်နိုင်ရန် လိုအပ်သော ထောက်ပံ့မှု ပေးသင့်သည်။
- မြေယာ အဓမ္မသိမ်းဆည်းခံရခြင်းများသော ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများအား ရှောင်ကြဉ်ရမည်။ ဥပမာ- အကြီးစား စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ အချို့သော ရေကာတာများနှင့် အချို့သောဒေသများတွင် အထူး စီးပွားရေးဇုန်များ တည်ထောင်ခြင်း။

၄. အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအား ရန်ပုံငွေ ချေးငှားပေးခြင်းဖြင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ပိုမို ဖန်တီးနိုင်စေရန်

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့်

- လူမှု၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အား ထိခိုက်စေသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများထက် ကျင့်ဝတ်လိုက်နာသော အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုရန်
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ အစီအစဉ်များမှ အကျိုးအမြတ်ရသည်ထပ် အသေးစားလုပ်ငန်းများအား လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များ ချထားပေးပြီး လိုအပ်သော စွမ်းဆောင်ရည်များ မြှင့်တင်ပေးရန်
- ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏စီမံချက်များသည် ကုန်ကျစရိတ်ကာမိရန်၊ အကျိုးထိရောက်မှုရှိစေရန်နှင့် နိုင်ငံသားများအတွက် ရေတို၊ ရေရှည် လိုအပ်ချက်များအား ပြည့်မီစေရမည်ဖြစ်ပြီး၊ မူဝါဒ ရေးဆွဲခြင်းဖြစ်စဉ်မှ စတင်၍ အဆင့်တိုင်းတွင် အကျင့်ပျက်ချစားမှုအား တိုက်ဖျက်နိုင်ရန်အတွက်လည်း စီစဉ်ထားရှိရန် အကြံပြုသည်။
- နည်းပညာ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ သင်တန်းများတွင် ကူညီရန်။
- ဘဏ္ဍာရေး လက်လှမ်းမီမှုကဏ္ဍတွင် ရန်ကုန်မြို့တွင်သာမက အခြားသောလူနည်းစုဒေသများနှင့် ထိခိုက်လွယ် လူအုပ်စုများရှိရာ ဒေသများရှိ အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်လည်း လက်လှမ်းမီမှုရှိအောင် ဆောက်ရွက်ပေးသင့်သည်။

၅. ထိခိုက်လွယ်နှင့် ဘေးဖယ်ခံ လူအုပ်စုများ၊ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုချက်များ

- အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံ အခြေအနေ စနစ်တကျဆန်းစစ်မှု၏ အရေးပါမှုအား အပြည့်အဝ နားလည်သည်။ သို့သော် နိုင်ငံဆိုင်ရာ မူဝါဒ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲချိန်တွင် အဆိုပါ ဆန်းစစ်ချက်တွင် ကျားမရေးရာ/ မတူညီသော လိင်စိတ်ခံယူချက် ကွဲပြားသူများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ဘေးဖယ်ခံရသူများ၏ အခွင့်အရေးများအား သေချာစွာ ဖော်ထုတ်ပြီး ထည့်သွင်းထားခြင်းမရှိပါ။
- အချို့သော ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ထောက်ပံ့သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များတွင် အလုပ်သမား အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုများ ရှိနေသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် အနေဖြင့် အဆိုပါ စီမံချက်များအား အလေးပေး အနီးကပ် စောင့်ကြည့်ရန် လိုအပ်ကြောင်း အလေးအနက် တိုက်တွန်းလိုသည်။
- ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပရာတွင် ပါဝင်သင့်သူများအား ပါဝင်အောင် ဖိတ်ကြားမှု မရှိခြင်းနှင့် အရေးကြီးကိစ္စရပ်အဖြစ် ထည့်သွင်း ဆွေးနွေးမှု မရှိခြင်းကြောင့် လူထုပါဝင်မှု မူဘောင်အား ပြည့်ဝစွာ အကောင်အထည် မဖော်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

- သို့ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အား တိုက်တွန်းလိုသည်မှာ အဆိုပါ လုပ်ဆောင်ချက် လိုအပ်ချက် အား သင်ခန်းစာယူပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ တက်ကြွသည့် အဖွဲ့အစည်းအားလုံးနှင့် ဆွေးနွေးရန် တိုက်တွန်းလိုသည်။
- ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက်များနှင့် မူဝါဒရေးဆွဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အဆိုပါအုပ်စုများ၏ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုအား ရရှိစေရန် လုပ်ဆောင်ရန်လည်း တိုက်တွန်းလိုသည်။

၆. ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအတွက် လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ပိုမိုတိုးတက်ရရှိစေရန်

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ရေအားလျှပ်စစ်ကဏ္ဍတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မပြုရန် ဆိုလိုသည်မှာ ကမ္ဘာ့ဘဏ် အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း အသစ်တည်ဆောက်မည့် ရေအားလျှပ်စစ်များနှင့် ရှိနှင့်ပြီးသား ရေအားလျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်ရေး ရေကာတာကြီးများ ချဲ့ထွင်ခြင်းတို့တွင် ကူညီမှု မပြုရန်။ သို့သော် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် အဆိုပါ ထိုခိုက်မှုများသော ရေကာတာကြီးများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မလုပ်ဟူသော ကတိကဝတ်အား ထားရှိခြင်း မရှိသေးပါ။

- ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် ၎င်းတို့၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးမြှင့်ရန် အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများနှင့် ဘေးဖယ်ခံရသော လူထုအတွက် တတ်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးသော စီမံချက်များတွင် အကူအညီပေးရန်။
- စွမ်းအင် လုံလောက်မှုနှင့် ထိန်းသိမ်းမှုအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အရင်းအမြစ် စီမံမှု (IRP) စနစ်အား အားပေးရန်
- စွမ်းအင် လုံလောက်မှုနှင့် ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်ကဏ္ဍသည် အမျိုးသား ဓါတ်အားလှိုင်းပြင်ပ နေထိုင်သူများအတွက် လိုအပ်သောစွမ်းအင် ရရှိနိုင်သဖြင့် ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် (နေ၊ လေ နှင့် အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ်များ) ။
- အဆိုပါ စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ နည်းပညာများအသစ်များအား မိတ်ဆက်အသုံးပြုနေသော ဒေသခံများအား အသေးစားပင်ငွေရရှိရေး နည်းလမ်းများ ဖန်တီးပေးရန်။
- ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ၂၀၁၃ တွင် ကိုယ်တိုင်ရေးဆွဲ လက်ခံထားသော စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်စာတမ်းပါ အချက်အလက်များအား လိုက်နာသင့်သည်။
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအတွက် စွမ်းအင်ရရှိရေးနှင့် ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင်ကဏ္ဍတိုးတက်ရေးအတွက် ကုန်ကျငွေများအား လျော့ချရန်။
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအား တိုက်ရိုက် အကူအညီဖြစ်စေရန်အတွက် ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြနေ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ လျှပ်စစ်ရရှိရေးအတွက် ကနဦးတစ်ဆင့်ပင်ငွေအား ထောက်ပံ့ပေးအဖြစ်ပေးရန်။
- ၂၀၂၀ မှ ၂၀၂၅ ထိ ရေအားလျှပ်စစ်ကြီးများအတွက် မဟုတ်ပဲ ဒေသသုံး ပြန်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ စီမံချက်များတွင် ငွေကြေးလျာထား သုံးစွဲရန်
- အမျိုးသား လျှပ်စစ်စီမံကိန်း (NEP) အောင်မြင်စေရန် ၂၀၂၀ မှ ၂၀၂၅ ခုနှစ်အထိ တစ်နှစ်လျှင် အိမ်ထောင်စု ၅၀၀၀၀၀ ခန့် လျှပ်စစ်ရရှိစေရန်အတွက် လိုအပ်သော ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအား နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (IDA) မှ လျာထားပေးအပ်ရန်။
- အန္တရာယ်များသော အကြီးစားရေအားလျှပ်စစ်များတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မပြုရန်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ဆည်ကြီးများ ကော်မရှင်မှ ထုတ်ပြန်ထားသော အကြံပြုချက်များအား လိုက်နာရန်

ကျောက်မီးသွေး အလိုမရှိ

- ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ၂၀၁၃ တွင် ကိုယ်တိုင်ရေးဆွဲလက်ခံထားသော စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်စာတမ်းပါ အချက်အလက်များအား လိုက်နာသင့်သည်။ အဆိုပါ စာတမ်းတွင် ဘဏ်အနေဖြင့် ကျောက်မီးသွေးကဏ္ဍတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအား တင်းကျပ်ထားသည်။ လက်ရှိ ရှိနေသော ကျောက်မီးသွေးသုံး ဓာတ်အားပေး စက်ရုံများ လျော့ချရေးတွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အနေဖြင့် ကူညီပေးနိုင်သည်။ ကျောက်မီးသွေးစွမ်းအင် အနေဖြင့် ညစ်ညမ်းရုံသာမက (ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ပြဿနာများ၊ ကာဗွန်ထုတ်လုပ်မှု၊ ရေထုအရင်းအမြစ် ညစ်ညမ်းမှု) များသာမက နှစ်ကာလ ကြာလေလေ ရေလိုအပ်ချက် တိုးတက်လာလေ ဖြစ်သကဲ့သို့ စွမ်းအင် ထုတ်လုပ်နိုင်မှုသည်လည်း လျော့ကျလာမည် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယခု ဖော်ပြပါ အကြံပြုချက်များအား အဆိုပြု နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ အတည်မပြုခင်တွင် သက်ဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့ဘဏ် အုပ်စုနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခွင့် အခွင့်အလမ်းပေးရန် တောင်းဆိုအပ်သည်။

Endnotes

- 1 <https://europa.eu/capacity4dev/myanmar/blog/world-bank-and-myanmar>
- 2 <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/110961589818564510/myanmar-country-partnership-framework-for-the-period-of-fy20-fy23>
- 3 <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/525641468323339122/myanmar-interim-strategy-note-for-the-period-fy13-14>
- 4 <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/132341486543566177/myanmar-country-partnership-framework-for-the-period-2015-2017>
- 5 <https://www.worldbank.org/en/about/annual-report/fiscal-year-data?dropid=FY19-data>
- 6 <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2020/05/18/new-world-bank-group-partnership-framework-for-myanmar-puts-strong-focus-on-social-inclusion-and-peace>
- 7 <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/507421574785059413/myanmar-economic-transition-amid-conflict>
- 8 BIC Europe, 2019, South East Asia Civil Society Guide on Influencing World Bank Strategies
- 9 <https://consultations.worldbank.org/consultation/world-bank-myanmar-country-partnership-frame-work-2019-2023-consultations>
- 10 <https://consultations.worldbank.org/sites/default/files/consultations/1661/2019-12/Myanmar-Economic-Transition-amid-Conflict.pdf>
- 11 Note that MFD is referred to as ‘Mobilizing Finance for Development’ in the CPF document, however, MFD is normally the Bank’s acronym for ‘Maximizing Finance for Development’, see for example, <https://www.worldbank.org/en/about/partners/maximizing-finance-for-development>
- 12 <http://documents1.worldbank.org/curated/en/168331522826993264/pdf/124888-REVISED-BRI-PUBLIC-Maximizing-Finance.pdf>
- 13 <http://docplayer.net/59690962-Forward-look-a-vision-for-the-world-bank-group-in-2030-progress-and-challenges.html>
- 14 See for example <https://www.brettonwoodsproject.org/2020/04/world-bank-continues-to-push-maximising-finance-for-development-agenda-exacerbating-global-economic-instability/>, <https://www.brettonwoodsproject.org/2017/10/de-risking-risk-shifting-world-banks-proposed-strategy-bridge-infrastructure-gap/> and <https://www.brettonwoodsproject.org/2017/07/development-rescue-finance-banks-cascade-approach/>
- 15 <http://pubdocs.worldbank.org/en/888211594267968803/FCSList-FY21.pdf>
- 16 See: <https://www.re-course.org/wp-content/uploads/2020/03/In-the-Dark.pdf> and <https://www.re-course.org/wp-content/uploads/2020/04/In-the-dark-Myanmar.pdf> for Burmese language version.
- 17 <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/110961589818564510/myanmar-country-partnership-framework-for-the-period-of-fy20-fy23>, page33
- 18 <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/110961589818564510/myanmar-country-partnership-framework-for-the-period-of-fy20-fy23>, page33
- 19 <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/110961589818564510/myanmar-country-partnership-framework-for-the-period-of-fy20-fy23>, page38
- 20 <https://www.re-course.org/wp-content/uploads/2018/11/Financing-development-in-Myanmar-FINAL.pdf>
- 21 <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2013/10/09/inclusion-matters>
- 22 <https://ifcextapps.ifc.org/ifcext%5Cpressroom%5Cifcpressroom.nsf%5C0%5C6BB5D22EDCBD-5317852581ED0017F7FB>
- 23 See <https://www.doca.gov.mm/sites/default/files/SMEs%20Development%20Law%201%202015.pdf> and https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/b8f8dde7-893b-4809-873c-0c825f0284ef/Interpretation-Note_SME_2012.pdf?MOD=AJPERES&CVID=mUtZ1j
- 24 See for example, <https://myanmar-now.org/en/news/helping-or-hurting-touted-as-answer-to-poverty-microloans-trap-many-in-debt>, <https://www.mmtimes.com/news/problems-rise-micro-finance-borrowers.html> and <https://www.frontiermyanmar.net/en/limited-relief-for-microfinance-borrowers-as-the-clock-ticks-on-debt-payments/>

Sarphatistraat 30
1018GL Amsterdam
The Netherlands
www.re-course.org